

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedijer v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 34.

V Ljubljani, v soboto 12. februarja 1898.

Letnik XXVI.

Domoljubne misli.

(Dalje.)

Vse to, kar smo pa rekli o tej »malenkosti«, pisemskih naslovih, velja pa še o marsičem drugem: o naših uradnih in neuradnih spisih in govorih, poročilih, izkazih, zapisnikih, prošnjah, knjigovodstvu, računih, tiskovinah, pečatih, uličnih napisih, trgovskih in obrtnih tvrdk itd. itd. Povsod preveč nemškutarije, brez katere, menimo, da ne moremo izhajati. Ne rečemo, da bi se ne smela spregovoriti nikjer nikaka nemška beseda in nikjer brati nemška črka, kjer je resnična dejanska potreba, kakor to o slovanščini tirjajo nemški nacionanci, toda koliko vsega tega je brez potrebe odveč! V mislih pa imamo tukaj le tiste zadeve, v katerih smo sami gospodarji in po svoji volji odločujemo. V marsikaterih zadevah namreč nimamo mi nič govoriti, marveč drugi nam — rekli smo — režejo kruha. In v teh drugih zadevah obračamo se po naših poslancih do odločujočih krogov, da bi priznali in dali našemu jeziku pravice, ki mu gredo: v uradu, šoli, na pošti, železnici itd., da bi nam uradi slovenski dopisavali, da bi se naša deca po slovenski učila, poštni pečati, železniške postaje, da bi bile slovenski naslovljene in kar je več takih reči.

Pa dočim lovimo pravice in ugleda svojemu jeziku, kjer ga nima, ne držimo ga vselej tam, kjer bi ga lahko imel. In to nedoslednost ravno grajamo! Društva in podjetja, ki se izrečno slovenska imenujejo, in zasebniki-narodnjaki (zdravniki, odvetniki itd.) imajo, če ne nemških, vsaj pol-nemške tiskovine. Vprašaj jedenkrat, zakaj? Dejali ti bodo, da zato, ker imajo časih tudi z Nemci opraviti. Ali zato, ker imate časih tudi s

kakim Nemcem opraviti, moramo mi domačini med seboj v čisto slovenski zemlji vse ponemčeno imeti? Kaj nam mar, kako občujete vi s tujci! Mi hočemo na domači zemlji z domačini domače govoriti!

Kako smo Slovenci vendar obzirni! Summam ius — summa iniuria. Dočim smo obzirni do tujcev, smo brezobzirni do domačinov, tako da nas bo od same obzirnosti in enakopravnosti — konec!

Vse drugače Nemci. Koliko privatnih napisov v Ljubljani je samoslovenskih? Najbolj narodni trgovci imajo tudi nemške. Zakaj? Ker vsake kvatre enkrat zaide tudi kak Nemec k njemu. Ne tako Nemci. Dasi imajo večino slovenskih kupovalcev, imajo napise samo nemške, saj Slovenec pride vkljub temu rad kupit. — Ne dobite prodajalnice v Ljubljani, kar je »boljših«, kjer bi se ne dalo dobiti vsega potrebnega z nemško besedo, pač pa se jih dobi več, kjer ne izhajaš s slovenščino. Kje pa smo vendar? Ali smo v središču Slovenije, ali — na Saksonskem?! Zares, obzirnost, pohlevnost in potrpežljivost Slovencev nasproti tujcem, ki se med nami prav dobro počutijo, je res velika; tolika, da se bo — sama ujedla!

Pri tej priliki ne moremo zamolčati svojega seveda osebnega mnenja, da se nam je zdel za nas uboge beračone prevelik luksuz, da smo se potegovali za napol-nemške ulične napise v Ljubljani. (Saj je »Slovenec« zadnjič sam dejal, da je tudi naša stranka storila kedaj kako napako. No, jaz takih napak ne vem mnogo, ali tole je bila gotovo jedna tistih). Naj jih že imajo zavoljo ljube enakopravnosti, katere pa nam nasproti ne pozna nijedno mesto z nemško ali laško večino in slovensko manjšino; toda Nemci si bodo svojih pra-

vic že sami poiskali in očetovska vlada — bomo brez skrbi — jih tudi ne bo zapustila v njih potrebah.

Še jeden vzrok je, zakaj tolikokrat nemščini prednost dajemo pred materinščino, mimo katerega ne moremo molče iti. Mnogi sami priznavajo, da slovenščine — ne znajo. Gospôda, znanje nemščine je pri nas gotovo neogiben pogoj izobraženosti, da, skoro prvi pogoj. Kdor ne zna nemščine, ga gotovo ne štejejo izobražencem. In kdor v nemškem govoru ali pisanju naredi kako napako, se mu smejejo kot nevednežu. Materinščina pa, — te ni treba k izobrazbi!...

Morda bo kdo, beroč tole naše razpravljanje, dejal, da pretiravamo ter pridigujemo sovraštvo do Nemcev in nemškega jezika. Nikakor ne! Vsakemu svoje! Poštene Nemce cenimo in ljubimo; da, gorimo za vrle nemške možejunake, ki z vzvišenega verskega stališča presojujejo narodnostno prasanje in se žrtvujejo — za nas. In če tudi nekoliko odjenjujejo, mi jim ne zamerimo toliko, vpoštevajoč razmere, v katerih so. Mimogrede tudi zavračamo rek, ki se večkrat sliši: »Nemec je Nemec; nobeden nam ne more pravičen biti!« Ni res! Če niso katoliški Nemci dovolj pokazali, da znajo pravični biti, bolj nam ne morejo! In naši »napredni« narodnjaki, če bi le malo dobre volje imeli, bi lahko razvideli, da baš »klerikalni« Nemci so v času skušnje naši edini prijatelji, dočim so »napredni« Nemci naši zakleti sovragi, in da torej ta preklicani »klerikalizem«, recte katoliško prepričanje ne more biti vendar tako škodljiva in strupena zel, kakor ga vsak dan slikajo. Nemci so nam krivični ne zato, ker so Nemci, marveč zato, ker so brezverci ali pa vsaj nimajo zadosti trdnega verskega prepričanja, torej tudi

LISTEK.

Sovražnik sprave.

Sprava mej narodnima strankama na Kranjskem nima hujšega nasprotnika od dolenjskega dopisnika »Slov. Naroda«. Seveda, saj je bil njegov posel dosedaj izključno le, rogoviliti proti njemu tako neljubim klerikalcem, sprava pa bi mu popolnoma zamašila usta. Zatorej se v 27. številki »Narodovi« zelo togoti nad onimi, kateri sezidati skušajo trdno poslopje sprave. Očita jim ves srdit, da so začeli graditi hišo pri strehi.

Nečemo vsiljevati nikomur svojega mnenja, ali kdor pozna dopise in članke dolenjskega nasprotnika sprave, pritrdil nam bo, ako pravimo, da ta mož o zidanji raznih stvari nima pojma. Pogledati samo treba, kako gradi on svoje dopise in članke. V malto starih fraz nameče malo zgodovinske opeke in kamenja nerazumljivih verskih in socijalno-politiških modrovanj, prilije še malo vode protiklerikalnih tirad, vse to zmeša, pusti stati v »Slov. Narodu« ter misli, da je že zgradil krasno palačo, — članek.

Francoski narod ima svoje znamenite članke, antisemita Drumont-a, katerega s temeljitim, osobito zgodovinskim znanjem pisane članke

občudujejo tudi nasprotniki, radikalca Rochefort-a, kojega oduševljeni članki naudušijo bralca nehoté.

»Slovenski Narod« ima tudi svojega znamenitega dolenjskega člankarja, kojega članki izvajajo zbok svoje zmedenosti gromek smeh prijateljem in neprijateljem.

Nas menda mož šteje mej poslednje, ker v zadnjem svojem članku piše, da bi bilo mej nami veliko veselje, ko bi se popolnoma udal klerikalcem, torej več ne pisaril. Sklepa pa to iz tega, ker je »časih cele tedne, vsaj pa jedenkrat v tednu predmet razmišljanja njegovih (klerikalnih) najboljših glav«. Mož se nekoliko moti. Prvič človeku, kateri nam in našim bralcem dela toliko zabavo, ne moremo biti neprijatelji. Drugič pa, dasi bi nas njegova laskava pohvala morala veseliti, jo moramo odklanjati, kajti razmišljajo o njem naše »najboljše glave« ne, mi podajamo svojim bralcem samo par cvetk iz vsacega njegovega dopisa in članka, da se naši bralci odobrovoljajo nad njihovo smešno podobo. To je vse.

Tudi iz zadnjega članka nabrali smo mal šopek takih bizarnih cvetov, da jih podamo svojim bralcem.

Veliki dolenjski politik trdi, da je »naša klerikalna stranka le mali del velike, svetovne, tako-

zване konservativne stranke, obstoječe iz hirarhije katoliške cerkve, plemenitstva — velicega posestva ter višje birokracije.« Poleg globoke modrosti, ki tiči v tem stavku, je v njem velikansk optimizem gledé naše stranke, kajti tudi tistemu »petošolcu«, na katerega se dolenjski dopisnik sklicuje ves čas, kateri mu mora torej glede znanja biti precej sličen, mora biti znano, da veliko posestvo in plemstvo pri nas nista v našem taboru. Kar se pa tiče trditve, da je birokracija na naši strani, pa jo prepuščamo mirnim srcem smehu bralcev.

Dolenjski dopisnik »Narodov« nadalje vprašuje: »Kaj je ideal v bojih narodov, strank?« Na to vprašanje odgovarja: »Dober kos kruha.« Tak odgovor v dobi realizma in naturalizma ni nenaladen. Toda mi in z nami še marsikdo, tudi iz tabora, ki mu pripada dolenjski »Narodov« članek, mislimo, da se gré v teh bojih za idealne težnje. Mož tudi 10 vrstic pozneje samega sebe krepko udari po zobeh, ko pravi, da »obogatel še nobeden ni v službi naroda« in da naši poslanci si s poslanstvom niso pridobili premoženja.

Posebno nas pa poseka koncem članka, trdeč, da nam bo slovenski narod že pokazal, da je rodil tudi Trubarja. Mi pravimo, da je bujna živ-

ne zadosti razvitega čuta krščanske pravičnosti. Tako je. Vsakemu svoje!

Torej — da zaključimo za danes — ne pridigujemo sovražstva do Nemcev, marveč obsojamo narodnostni fanatizem, kakor so ga zapalili sedaj po Avstriji Nemci Schönererjevega kova, in s svojo besnostjo pokazali, da je narodnost res — hudič, — (kakor je lahko vsaka stvar) — ako se obožava in brezmejno pretirava.

Toda malo več narodne zavesti in odločnosti se pa ob tej priliki od Nemcev lahko naučimo! Ako oni, ki pri polni mizi sede, tako skrbijo, da ne bi kake narodne drobtinice zgubili, tudi od nas, ki za vratni suhe skorje glodamo, ne bo odveč, ako malo bolj na naše narodne drobtine gledamo. Če nacionalni Nemci niti besedice slovenske ne smejo slišati in črke videti, da ne zbesne kakor purmani pred rudečo cunjo, smemo tudi mi malo bolj čislati samo-slovensko besedo. Ako so na Gorenje Avstrijskem, v eminentno katoliški, seveda čisto nemški deželi, sklenili, da morajo biti vse šole v deželi edino nemške, ne bo prenapetost tudi od nas, ki — poldrugomiljonski, nadarjeni, izobraženi narod — koncu devetnajstega stoletja niti ene srednje šole nimamo, ako glasno in odločno tirjamo od države, da nam dá slovenskih šol. Pred vsem pa, če od drugih zahtevamo pravice, bodimo sami sebi pravični! In če hočemo, da bodo drugi naš jezik spoštovali, spoštujmo ga najprej sami! Inače nismo vredni, da vpoštevajo drugi naše zahteve, še manj, da gredo za nas v boj. Kedor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti! Priznajmo — v avtonomnem področju — našemu lepemu jeziku na njegovi zemlji popolno enakopravnost, v premnogih slučajih prav za prav **jedino-pravnost!** Proč z vso nepotrebno nemškutarijo! Preganjajmo jo brez usmiljenja, kjerkoli jo iztaknemo neopravičeno! To zahteva sama pamet, to jedino je dosledno, ako nam je ta boj za naš obstanek — resen.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja dné 11. febr.

Začetkom seje je posl. dr. Majaron s tovariši stavil samostalni predlog, naj se volilna pravica v obč. zastop. ljublj. razširi na vse one, ki plačujejo sploh kaj direktnega davka, pa doslej niso imeli volilne pravice.

Dr. Majaron je utemeljeval predlog glede ustanovitve slovenskega vseučilišča z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto. V obširnem in temeljitem govoru je predlagatelj pojasnil to opravičeno zahtevo slovenskega naroda, za katero se je narod oglasil že pred 50 leti, a je bil ves ta čas njegov klic po vseučilišču brezuspešen. Osnova naj bi se tak zavod, na katerem bi se v Ljubljani kakor v središču zbiralo dijaštvo vseh avstrijskih južnih dežel.

Ijenska moč slovenskega naroda še mnogo večja, kakor misli dolenjski »Narodov« čelankar, kajti rodil je ta narod tudi njega, velikega člankarja.

Sestavili smo kratek protiklerikalen članek v slogu dolenjskega dopisnika »Narodovega«, da ga mogoče porabi kedo, ki bi hotel prirediti berilo za politične otroke. Evo ga:

Naši možje govoré o spravi luči s temo. To pa po fizičnih zakonih ne gré, pa tudi zgodovina nas uči, da ne samo v srednjem veku so bili klerikalci sovražniki ljudstva, temuč da so bili že mnogo preje. Kajti ta mogočna klerikalna stranka je že od nekda. Podrli so se velikanski pragozdi in v valovih so izginila mogočna stebila pravečnih dreves. Postal je v teku milijonov let iz njih premog in s pomočjo premoga, ne klerikalcev, je nečuvveno napredovalo človeštvo. Po milijonih ne po deset tisočih štejejo delavci, ki žive od premoga; pa koliko jih živi od škofov? Tudi delavcem se odpirajo oči, pa klerikalci jim zavidajo, hočejo jih nazaj vreči v temo, ki je hujša od one, v kateri je zaprt bil premog, preden so ga spravili na svetlo. Toda ne bo se jim posrečilo! Slovenski narod rodil je in še rodi može, ki ljubijo jasnost in luč povsodi — v nazorih in člankih.

Posl. bar. Schwegel je stavil dodatni predlog, naj se pretresa vprašanje ustanovitve vseučilišča v Ljubljani, na katerem se je poleg predavanj v nemškem jeziku pri posameznih strokah primerno ozirati tudi na drugi deželni jezik južnih kronovin.

Vsakdo vidi konjsko kopito tega predloga, ki nima drugega namena, kakor onemogočiti ali vsaj za nepregledno dobo zavleči to za slovenski narod velevažno vprašanje. Pastorka slovenščina na novem vseučilišču ne sme biti.

Kmetijski podružnici v Senožečah se dovoli 100 gld. podpore in obljubi še jednako podporo, katero naj izplača dež. odbor, ko bo podružnica kupila potrebni svet za drevesnico.

O poročilu deželnega odbora glede deželnega muzeja poroča posl. Loy; poročilo se vzame na znanje.

Poslanec Murnik poroča o prošnjah vasi Ostrožno Brdo za podporo v svrhu preložitve občinske poti in županstva v Vel. Poljanah za podporo ubogi Frančiški Pengal.

Obe prošnji se izročita dež. odboru v primerno rešitev.

Posl. dr. Žitnik poroča o prošnji občin komendske župnije, da se zgradi stanovanje za zdravnika, priredé stanovanja za navadne bolnike ter služba zdravnikova razpiše. O tem vprašanju je dež. zbor že večkrat razpravljal, obširneje dné 5. februarja 1895. Ustanovno pismo se glasi, da se v Komendi zgradi bolnica, v kateri bi revni bolniki iz komendske župnije in bližnje okolice pod nadzorstvom domačega zdravnika dobivali hrano, obleko, zdravila in perilo, ob enem pa primerno podporo oni reveži, ki se sramujejo iskati pomoči pri dobrih ljudeh. Imovina tega ustanovnega zaklada znaša že okoli 240.000 gld., letni prebitek pa okoli 3400 gld.

L. 1895 je sklenil dež. zbor, da naj se zgradba stanovanja za stalnega zdravnika na Glavarjevem zavodu v Komendi in adoptiranje dveh bolniških sob takoj izvrši in razpiše mesto stalnega zdravnika v Komendi z letno plačo 1000 gl. Dež. odbor je dogovorno s c. kr. dež. vlado nadaljeval poizvedbe glede uravnave izvrševalne prakse pri Glavarjevi ustanovi. Deželna vlada je mnenja, naj bi se bistveno skušalo doseči, da se zvišajo in pomnože ročne ustanove, tako da bo polagoma bolniških ustanovnih mest ravno toliko, kolikor ročnih ustanov. S tem bi se dognalo, kateri izmed teh dveh načinov preskrbovanja bolj ugaja namenu ustanove.

Deželni odbor na podlagi teh nasvetov še ni prišel do definit. sklepa. Ker pa je želeli, da se to vprašanje vendar reši na korist proslincev, ki imajo pravico do Glavarjeve ustanove, predlaga fin. odsek:

Deželnemu odboru se naroča, ako mogoče, da že letos izvrši sklep dež. zbora v X. seji dne 5. febr. 1895 ali pa vsaj v prihodnjem zasedanju stavi konkretne predloge.

Posl. Kajdž obžaluje, da se to vprašanje vleče kot morska kača že več let. Kapitala je dovolj, da se zgradi stanovanje za domačega zdravnika in pripraviti dve novi sobi za bolnike. Zato predlaga, naj se iz predloga fin. odseka »ako je mogoče« izpusti ter že letos izvrše sklepi dežel. zbora iz l. 1895. Ta predlog je obveljal.

Posl. dr. Žitnik dalje poroča o dovršitvi zgradbe dež. bolnice in troških do konca l. 1897. Dela v bolnici, ograja okrog posestva in vrtovi so dovršeni, kolavdacija vsega dela se vrši in bo še v kratkem dovršena. Do konca minolega leta se je na račun dovoljenega kredita izplačalo 684.928 gl. 20 $\frac{1}{2}$ kr. tako da preostaja kredita še 12.441 gld. 79 $\frac{1}{2}$ kr., s prispevkom hiralnice in priilne delavnice pa okoli 17.740 gl. Glede kurjave se kažejo še vedno nepriklčnosti; glavno pozornost pa je treba obračati na manjšo porabo premoga v zavodu. Vršba vseh inštalacij je v rokah enega masinista, kateremu sta pridružena dva kurjača in dva pomagata. Masinist je sicer jako spreten, vendar je z delom tako obložen, da mu za regulacijo kurjenja in za nadrobno proučenje naprave ne preostaja prav nič ali vsaj jako malo časa. Koristno bi torej bilo, da bi se imenoval še jeden masinist, vsaj za zimski čas, da bi nepretrgano in natančno nadzoroval vse naprave ter odstranil nedostatke. Potrata premoga bi se mogla preprečiti, ko bi se strežbenemu osebju: masinistu in kurjačem dovoljevale premije. Za kurjavo v operacijski dvorani, porodniški sobi in v infekcijski bolnici naj bi se vpe-

ljale plinove peči, s katerimi bi se segrevala tudi voda, katere se sedaj mnogo potratijo. Istotako bi semoglo precej prihraniti pri svečavi. Z ozirom na vse to predlaga fin. odsek:

I. Poročilo dež. odbora o dovršitvi zgradbe dež. bolnice in o stavbnih troških do konca leta 1897. se vzame na znanje.

II. Deželni odbor se pooblašča, oziroma naroča se mu:

- a) da vse tehniške instalacije v deželni bolnici natančno pregledati dá po enem, eventualno več strokovnjakih, ter se mu v to svrhu dá na razpolago najvišji znesek 800 gld. iz deželnega zaklada;
- b) da pazniškemu osebju na primeren način zagotovi premije od prihranitve premoga;
- c) da poizveduje glede stroškov in primernosti vpeljave plina v zavod za ogrevanje vode v smislu podanega poročila ter, če bo uspeh ugoden, izvrši dotične naprave, v katerem slučaju se iz deželnega zaklada nakaže znesek 1000 gld.;
- d) da popolni razsvetljavo v kolikor je primerno in treba, za kar se iz dež. zaklada dovoli najvišji znesek 300 gld.

III. Dež. odboru se naroča, da o vseh preiskavah, poskusih in mogočih napravah v prihodnjem zasedanju poroča.

Posl. Jelovšek obširno poroča o lastnem poročilu glede občinskih reči ter navaja razne nedostatke pri občinski upravi. Da se ta uprava uredi v korist občinam, naj bi dež. odbor strogo nadzoroval občinske računske zaključke in proračune ter naj se morda v ta namen določi poseben deželni uradnik, ki naj bi pri županstvih pregledaval račune. Ta predlog obvelja.

V imenu upravnega odseka poroča dr. Tavčar o pripravah za deželne zavarovalnice proti požaru, toči in živinskim boleznim. Poročilo dež. odbora je jako obsežno in poučno. Toda poročevalec dr. Tavčar je bil ognjevit zagovornik zasebnih zavarovalnic, kajti nasteval je le mogoče zgube dež. zavarovalnic, nikakor pa ne dobrih strani.

Posl. Povše odgovarja posl. dr. Tavčarju, da je misel ustanoviti zavarovalnice proti požaru našla vse priznanje vis. ministerstva, katero se je naprosilo za statistične podatke in pri priliki, ko je te podalo, je v dopisu izjavilo se, da pozdravlja namero deželnega zbora kranjskega, ker po tej nameri se bo zelo pomoglo ljudstvu v gospodarskem oziru, ter da bode ministerstvo prav rado podpiralo deželni zbor z vsemi potrebnimi podatki. Ugovarja nadalje posl. dr. Tavčarju, da bi bili vspehi deželnih zavarovalnic v Zg. Avstriji in na Tirolskem tako neugodni, ker deželni odbor Zg. avstrijski poroča našemu deželnemu odboru, da vzlic velikim protigigacijam privatnih zavarovalnic deželna zavarovalnica prav krepko napreduje.

Istotako tirolska zavarovalnica ves čas svojega obstanka še ni nikdar zahtevala nobene podpore iz deželnih sredstev, ampak je vedno sama zamogla izplačevati vso tekom leta po požarih napravljeno škodo. Tudi se je število zavarovanj za poslopja, istotako zaklad posojilni, odkar so se vpejlali omenjeni nevarnostni razredi, četvero pomnožil, čeravno je imel poslednji v tekočem desetletju po večkratnih hudih udarcih vsled te poprečne odmere dokladnega prispevka občutljivo izgubo.

Sicer pa tudi privatne zavarovalnice nič drugačne osode nimajo, ampak tudi nje zadene kaka posebno neugodna letina, kakor nam to najbolje pojasouje statistični izkaz o požarih, ki so vničili n. pr. v l. 1880 poslopij v vrednosti 467.826 gld., leta 1891 celo za 652.233 gld., leta 1888 le za 168.055 gl., l. 1895 za 197.259 gld., torej tudi te zavarovalnice imajo kako leto izredno velik izpadek, katerega pa pokrijejo potem druga vgodna leta, v katerih se le malo požarov pripeti.

Da pa je ljudstvo naše v obče za to ustanovo zavzeto, nam pač najjasnejše spričuje res ogromno delo županstev, katera so na poziv deželnega odbora sestavila kataster ali popis vseh poslopij, njih vrednost, za katero svoto so ta poslopja zavarovana in pri kateri zavarovalnici, kako so poslopja krita, ali s slamo, ali z opeko itd., tako da jim gre odkritosrečna pohvala za to izvanredno veliko delo. Ta kataster poslopij je bil prepotraben, da se more na njega podlagi sestavljati aproksimativni (približni) račun in bo deželni odbor tudi priskrbel izkaz vrednosti poslopij, katera so trda, in onih, katera so s slamo ali škodljivi krita.

Že tovariš dr. Žitnik je z vso opravičenostjo zavračal očitane, da je to vprašanje dež. zavarovalnice naša katoliško-narodna stranka iz agitatoričnih namenov vrgla v ljudstvo. Tudi jaz zavračam to sumničenje in bodi g. poslancu povedano, da v državnem zboru so prav posebno se potegovali za pravico dežel za ustanovljanje zavarovalnic ravno odločno liberalni poslanci, torej naj g. poslanec dr. Tavčar ne meče očitanja v svet, ki so neosnovana in krivična.

K faktušnemu popravku oglašil se je poslanec Po v š e, ki je odločno zavračal dr. Tavčarja, češ da je to vprašanje bilo vrženo le med maso ljudstva, in kazal je na vseslovenski istrsko-hrvatski shod 16. sept. m. l., na katerem je bil zbran pač cvet razumništva slovenskega in istrsko-hrvatskega naroda — namreč vsi ljudski drž. in dež. poslanci, župani, duhovni in drugi domoljubi in častitljiv narodni svet je z navdušenjem sklenil delovati za dež. zavarovalnice proti požaru. Bodi to dovolj resnici na ljubo in v pobijanje neutemeljenega sumničenja.

Ob priliki objavimo važnejše odstavke iz poročila, danes le omenimo, da je dež. zbor vsprejel predlog, naj dež. odbor še letos skliče enketo veščakov, da se o stvari posvetuje in stavi primerne predloge. Gledé zavarovanja živine pa naj se počaka, da bode vlada dognala svoje studije in načrte zakonov, po katerih bodo mogle posamezne dežele samostojno urediti zavarovanje.

Nadalje so se s priporočilom izročile dežel. odboru prošnje mlekarske zadruge v Košani, županstva v Slavini za drug vodnjak v Orehku, županstva v Strugah za odvajanje vode in županstva v Preserju za ljudsko solo v Rakitni.

Prihodnja seja v torek.

Deželni zbor istrski.

(Izvirni dopis iz Pulja.)

(Konec)

Praska proti predsedniku istrske zbornice.

Pred sejo so izročili Spinčič in drugovi predsedniku neko interpelacijo na vlado, katero interpelacijo je predsednik dal prevesti.

Tekom seje, mej tem toraj, ko so to interpelacijo najbrže čitali posamezni členi večine, je izjavil predsednik, da mu je uročena neka interpelacija, ki ima za predmet njegovo, predsedniškovo, postopanje.

Ker pa on ni odgovoren nikomur drugemu, kakor onemu, ki ga je imenoval, namreč Nj. Veličanstvu avstrijskemu cesarju, zato te interpelacije niti ne da prečitati. Večina kliče »bravo!« manjšina pa: »Mi smo interpelacijo stavili redno in jo hočemo poslati drugače naprej!«

Interpelacija se v bistvu glasi sledeče:

Prvopodpisani je izročil dne 24. januarja t. l. predsedniku te zbornice dr. Campitelli-ju prošnjo krškega učiteljskega društva. Ta prošnja je bila podpisana po zastopniku V. Spinčiču in ima vse zakonite znake, vendar se ni jemalo ozira nanjo že v seji te zbornice dne 27. jan., kakor bi se bilo imelo zgoditi.

Odgovor na to pa je bil kratko ta, da ker prošnja ni bila stavljena v jeziku zbornice, da se toraj odvraca.

Tako se je zgodilo od strani predsedn. zbornice Istre, v katerej živi večina slovanskega prebivalstva, čegar jezik je bil jezik označene prošnje!

Z ozirom na to postopanje stavijo Spinčič in drugovi na visoko c. kr. vlado prašanje:

Kaj misli ukreniti vlada z ozirom na tako postopanje predsedništva istrskega zbora, katero postopanje je naravnost protivno ustanovam temeljnega drž. zakonika, odnosno, ali je voljna česa storiti, da brani temeljni državni zakon na odloku Nj. Veličanstva cesarja?

* * *

V šesti seji se je oglašil k besedi člen dr. D. Trinajstič za popravek zapisnika. Toda, kakor je spregovoril, nastal je na galeriji tak hrušč, da ni mogel nadaljevati. Vsi opomini predsednika niso nič pomagali in ko je ukazal galerijo izprazniti, je popadala sodrga po tleh, da je ni bilo videti in tako varala hitro zadovoljnega Campitellija. Med kašljanjem na galeriji »gospode« je Trinajstič zahteval popravek zapisnika v zmislu, da je stavil prej dva predloga, jednega z obzirom na gradnjo železnice in drugega na delitev občine Pazin.

No, predsednik je odgovoril, da proti zapisniku ni nobenega ugovora, ter da je potemtakem odobren.

Pred II. in III. čitanjem zakonskih osnov je predlagal Lah Scampicchio, da se spusti galerijo notri, ker ne more razpravljati javnih zadev v odsotnosti »občinstva«. (!!)

Te osnove se tičejo

I. osvobojenja osebnega davka,

II. premembe ustanov občinskega reda in

III. premembe ustanove § 105 obč. statuta za mesto Rovinj.

Ti in nekaj drugih neznatnih predlogov večine se sprejmo.

Na to sledi predlog dr. Trinajstiča o čestitki sv. Očeta.

Po obligatni »koleri« na galerijah je dr. Trinajstič v krasnem govoru obrazložil pomen svojega predloga, katerega je — N. Venier hotel postaviti raz dnevni red.

Mej drugim je dejal dr. Trinajstič (seveda dokler se blaznenci na galeriji niso vsaj deloma ukrotili, ni mogel spregovoriti) sledeče: Visoka zbornica! Vsled pomilovanja vrednih prizorov zadnjih in današnjega dne, prizorov, ki so priča najbolj razdivjane zverske strasti, sem bil skoro prisiljen umakniti svoj predlog, a ker vem, da ušesa na galeriji vendar niso sestavni del tega zbora, prehajam zopet na svoj predlog. Vzrok, zakaj sem stavil ta predlog, obrazložen je že itak v predlogu samem, s katerim sem hotel, da zbornica čestita onemu starčku veleumu, ki zastopa Jezusa Kristusa, našega Odrešenika, in ki je vidni glavar sv. cerkve na zemlji. Nadejal sem se, da visoka zbornica pač sprejme moj predlog z navdušenjem in brez razprave, poštrevajoč, da vsaki člen te zbornice pripada Cerkvi, kateri je glavar sv. Oče v Rimu.

Gospoda moja, premotrujoči, da je oni častiljivi starček v večnem mestu znan celemu svetu kakor knez miru, kakor učenjak, kakor oni, ki si je stekel velikih zaslug za vedo in nauk s tem, da je odprl velikanske svoje knjižnice vatikanske znanosti, se mu moramo čuditi in mu biti hvaležni. Smatrati moramo sv. Očeta kakor Onega, ki je zahteval, da se povrne človeštvo na ono pot, kateri edini je možen rešiti človeško družbo iz strašnih zmot, v katere je zašlo vsled krivih načel, katere širijo mej človeštvom zlobni, sebični ljudje, da se jednostavno povrne na pot, ki je načrtana že po sv. evangeliju Jezusa Kristusa. Upati bi se smelo, da se i odzovejo vlade njegovemu povabilu, naj sledé njegovim naukom, zasnovanim v sv. evangeliju, naukom medsebojne bratske ljubezni in sprave, ako hočejo, da si pribore spoštovanje in blagostanje in srečo svojim narodom. Radi vseh teh razlogov vzdržujem svoj predlog in predlagam, da se ga dá na glasovanje. Govorniku je manjšina čestitala in mu vzklikala »živio«, Lah pa so se izmaknili iz dvorane in šele po dokončanem govoru se povrnili. Na to je Nikola Venier, tisti, ki je dejal, da zbornica nima časa pečati se z duhovniškimi stvarmi, odgovoril pikro, da bi bil on in tovariši takoj za ta predlog, ako bi ne bili spoznali, da je to samo politična demonstracija (!), ker se papež noče odreči svojim svetovnim težnjam in noče zapustiti svoje prostovoljne ječe v Vatikanu.

Zast. Ghersa, občinski apotekar v Labinju, je v grdih besedah napadel manjšino, zlasti Spinčiča in Mandiča, na kar je Spinčič primerno ošeškal blatoustneža. V početku Spinčičevega govora je zahreščalo na obeh galerijah in čule so se najmastnejše obligatne psovke, kakor: fora! fora! i ščavi! parla italian! porchi, porchi! (govorite italijanski, svinje svinje!) ladri di manzi! fora! fora! vigliachi! itd. V ta buk so se mešali tudi glasi večine, in naposled je bilo zopet dobro.

Spinčič s svojim rezočim jeklenim glasom pa je preupil ves ta hrušč, ki je moral naposled utihniti.

Mažari hrepene po Dalmaciji.

Morje, morje! so zaupili Ksenofontovi vojaki, ko jih je pripeljal iz Perzije skoz današnji Kurdistan in današnjo Armenijo po strašnih borbah do Črnega morja, kajti morje je bila njihova resitev, saj so se mogli po njem vrniti brez velikih zaprek v svojo domovino. Na morje, na morje, trobi tudi neprenehoma Mažar, ker vé, da mu brez morja

Ogerska ne more prav napredovati. Ali do morja se je moglo priti le skoz Hrvatsko in le na hrvatskih tleh se je mogla urediti luka, katero so si ti gosti zdaj že čisto prisvojili. Reka, to je bil cilj in je še zdaj mažarskih državnikov, kajti le skoz njo more Ogerska v daljni svet. Ali Mažaru ni dosta samo ta luka, on hoče spraviti tudi vse morje, ki se prostira dalje od Reke, pod svojo nenasitljivo vlast. Krasno Jadransko morje mora biti mažarsko, a zategadelj doni neprenehoma po mažarskih časopisih »mažar tengere« t. j. mažarsko morje. Dalje na jug se mudi Mažaru, hrvatsko-dalmatinsko primorje ga vabi po svojej lepoti, a on misli, da vse to je vsvarjeno le zanj. Na Reki se je do zdaj zbog lahkoumnosti hrvatske udomil; Reka se sicer malo ustavlja svojemumu gostu ne zbog pravic Hrvatske nego zbog svoje navidezne državne samostojnosti, ali ravno to daje Mažaru pogum, da sili dalje na jug, kjer se morejo osnovati še lepše luke nego je reska. A kaj vse šovinizem ne izmisli, pokazal nam je pred nedavnim predsednik mažarskega zemljepisnega društva v Budimpešti dr. Havazs. Ta učen (!) geograf je odkril za Mažare celo dalmatinsko primorje, katero je že nekdanj moralo biti mažarsko, pa je neobhodno potrebno, da postane iznovič. Na svojem potovanju se je uveril (!) da je prebivalstvo Dalmacije živo zavzeto za Mažare, saj se še danes prav dobro zaveda onih slavnih vladarjev ogerskih, ki so vladali tudi v Dalmaciji, kakor n. pr. Koloman, Karol Robert in Ljudevit Veliki. Tudi so trdili ugledni Dalmatinci, da preneha v hipu vsaka misel in nada na jugoslovansko državo v teh krajih, čim se Dalmacija zedini z Ogersko, kar se da in tudi mora izvesti, saj je po nagodbi od leta 1868 po točki 65. Dalmacija sestavni del ogerske države. In kako krasna je ta obala Dalmatinska! Koliko novih mažarskih luk bi se dalo tukaj osnovati vse od Zadra do Kotora! Kako zadovoljen bi bil narod, ko bi videl, da se Mažari trudijo za napredek njegov, dočim je avstrijska vlada do zdaj vse zanemarjala. A tudi Reko bi prisilili na večo pokornost, ker potem ona ne bi bila jedina mažarska luka na mažarskem morju, nego bi se promet razdelil tudi na druge luke. Mažaru je treba le nekaj pogumnosti in podjetnosti in vse ono krasno morje more biti v kratkem v njegovih rokah, kakor je že nekdanj bilo, kar dokazujejo tudi ostanki mažarske kulture v teh stranah bivše veliko mažarske države. Tako po priliki je navduševal omenjeni predsednik zemljepisnega društva poslušalce svoje ter dal kasneje ta govor tudi tiskati po mažarskih časopisih, da razširi te nazore v Dalmaciji med občinstvom. Za Mažare so seveda take stvari ugodne pa tudi verujejo vanje, saj se jim je dozda izpolnila že mnoga želja ravno glede morja. Ali kar pripoveduje dr. Havazs o Dalmaciji, je pa le pravi mažarski šovinizem. Že to, da v celej svojej razpravi ni niti jedenkrat omenil imena Hrvat, dokazuje, kako površno ali pa tudi navlašč popačeno je napisano to poročilo. Sicer pa dr. Havazs v Dalmaciji ni občil s Hrvati nego z največimi protivniki njihovimi, namreč s Talijomani, posebno s poznanim županom zadarskim Trigarijem. Ta mažarski učenjak (!) bi vendar moral vediti, da živi v Dalmaciji čez pol milijona Hrvatov in komaj 10.000 Talijanov in da ti poslednji ne morejo nič več odločevati v javnem življenju v Dalmaciji. V novjšem času so se začeli sicer zopet gibati ter iščejo zaveznikov v borbi proti Hrvatom, ali mi mislimo, da jim ne more nobena zveza več pomoči do gospodstva, tudi zveza z Mažari ne, in le ti morajo biti jako kratkovidni, če mislijo, da bi se dalo tudi v Dalmaciji s Hrvati tako ravnati kakor na Reki, kjer jih tlačijo skup s Talijani. V Dalmaciji kaj takega ni nič več mogoče, in če je Trigari Mažaru Havazsu zatrjeval, da mora zginiti misel o jugoslovanskej državi, čim Mažari zavladajo v Dalmaciji, morajo reči, da je varal zaslepljenec zaslepljenca. Bil je sicer čas in sicer precej na početku ustavne ere, da so dalmatinski Hrvati bili zavzeti za Mažare, ker so mislili, da bi z narodom, ki je bil zavzet za slobodo, mogli tudi oni lepo napredovati. Takrat pa so bili dalmatinski Talijani proti vsaki zvezi z Mažari, ker so bili še v deželnem zboru v večini. Ali sčasoma so se prepričali Hrvati, da pozna Mažar slobodo le zase, za druge pa ne, ter niso nič več hrepenele po takej zvezi, in sicer tim manje, ker so postali tudi oni gospodarji v svojej lastni hiši. Talijomani pa zgubivši svoje gospodstvo iščejo za-

veznika proti Hrvatom povsodi, pa jim je zdaj seveda priklada tudi Mažar, ker zna tudi ta dobro Slovana daviti. Sicer se pa vidi, kako Mažar čisto krivo razumeva tudi nagodbo med Hrvatsko in Ogersko, če misli, da se ima Dalmacija zediniti z Ogersko. To ni smisel nagodbe, marveč se ima Dalmacija zediniti s Hrvatsko kot sestavni del starodavne kraljevine Hrvatske. Kaj takega Mažaru seveda ni po volji, on bi rad dobil v svoje roke Dalmacijo, da bi tam zapovedal, kakor zdaj protipostavno ravna na Reki. To je Mažaru ideal: mažarska država od Karpat do Jadranskega morja dolje do Kotora z mažarskim državnim jezikom. Pozivlje se pa pri tem na kulturo in zgodovino mažarsko. O mažarski kulturi v Dalmaciji ne more biti niti govora, ker je Dalmacija že od starine klasična zemlja v tem pogledu, a mažarske kulture sploh ni bilo v srednjem veku, ko so nekaj časa vladali v onih krajih tudi ogersko-hrvatski kralji. Da se pa dalmatinski Hrvati zavedajo hrvatskih kraljev Kolomana, Karla Robata in Ljudevita, kakor to trdi dr. Havaza, ni neverjetno, a če se katerega spominjajo, mogel bi to biti Bela IV., ki je pribežal iz Ogerske pred Mongoli tje v Dalmacijo, kjer so ga Hrvati rešili popolnega pogina. Morda živi tudi še spomin o Ljudevitu Velikem, ki je po Dalmaciji preganjal hrvatske velikaše ter zatrl deloma moč glasovitih Šubićev, katere je preselil v današnje Hrvatsko, kjer so se iznova proslavili kot Zrinjski, ker se niso dali že takrat popolnoma streti. Takih neugodnih spominov je ostalo morda še kaj iz poprejšnjih časov med dalmatinskimi Hrvati, a taki spomini gotovo niso podobni, da zbližujejo dva naroda s čisto protivnimi idejami. Mažar in Nemec sta strašna šovinista, nikdar se nočeta temeljito podučiti o narodnostnih odnosajih Slovanov, kakor da to njima ni potrebno, češ da sta pozvana le za vladu vsem njihovim sosedom, posebno Slovanom. Hvala Bogu, da se je Slovan streznil ter vzprotivil tema napih-njenima sosedoma ter njima zaprl že deloma pot v njihove kraje. Proč s tujim gospodstvom, naj ostane slovansko gaslo v bodočnosti in bolje dani nam bodo zasijali.

Istrske razmere.

Ob dogodkih v deželni zboru v Pulju je trezen presojevalec razmer v tužni Istri prisiljen, pogledati malce v razmere, ki vladajo v sedanji Istri tako v političnem kakor i v gospodarskem pogledu.

In vprašati se mora ob enem, kako je prišlo do teh nenaravnih razmer, ki vladajo zdaj v tej deželi.

Poslanec Spinčić je v tretji seji dež. zbora istrskega dokazal nasproti krivicoljubnemu članu italijanske večine, Bubbi, da je bilo slovansko ljudstvo, katero je naselilo deželo istrsko potem, ko so v 16. in 17. stoletju razne bolezni uničile skoro vse prebivalstvo toliko slovansko, kakor latinsko in da je torej beneška republika tedaj pozvala Hrvatov iz Dalmacije, Bosne in Hercegovine, da so se naselili v Istri. Da ni bilo tega naseljenja, tedaj v obče ne bi imeli obstanka oni, ki se ponašajo danes kakor domačini v Istri, Slovane pa smatrajo tujcem. Slovani so torej obljudili Istro, jo začeli obdelovati, sadili vino in sploh gospodarili v njej kakor razumni in mirni deželani. Tako se je godilo še do leta 1848. Od tedaj nadalje pa je zrastel greben italijanskemu elementu in nova era v Avstriji pod hegemonijo židovske samopašnosti je vrgla svoje mreže čez vinorodno Istro in jo začela izmozgavati. Židovstvo v zvezi z iredentistiškimi cilji Italijanov se je vrglo i na vse važnejše gospodarske točke in, ako bi bilo možno zanesti trtno uš po zlobi človeški, smelo bi se reči, da so zanesli filoksero v vinograde ubogih istrskih kmetov — židje in njihove podrepece iredentovci, z namenom, da uničijo slovanskega vinogradnika tudi gospodarski.

Kajti ravno trtna uš je ona nesreča, katera je spravila zadnji čas obstanek istrskega kmeta na zlo, in vpraša se, ali bi se ne posrečilo italijanskim in židovskim pijavkam, spraviti velik del gospodarjev v Istri pod svoj jarem, ako mu ne pomore v skrajnem trenutku vlada in dobrodelne zadrage?

In vendar — da se pomudimo nekoliko najprej ob gospodarski točki — kaj stori vlada v teh resnih trenutkih, da bi rešila razpadajoče gospodarstvo slovanskega kmeta v Istri? Ničesar, prav

ničesar ne stori! In zakaj ne? Največ zato, ker so njeni organi zagrizeni osebni sovražniki slovanskega naroda, ker ti organi tirajo protislovansko — da ne rečemo protiavstrijsko — politiko na svojo roko in ker ti organi želé vse zlo slovanskemu gospodarju, kateri pa mora od svoje strani nositi grozna bremena in težke dolžnosti državi nasproti; ker ti organi iz osebne antipatije žele, da slovanski kmet izgine čem prej z istrske zemlje in se naseli vanjo Italijan, ali pa da k večjemu ostani Slovan, potem, ko so mu vzeli poslednji košček lastne zemlje, samo še rob, hlapec Italijanu ali židu! To so cilji, katere imajo pred očmi po največ vladni organi v svojem osebni sovraštvu proti Slovanom, in da potemtakem vlada ne stori ničesar, je samo ob sebi umevno. Vizgled postaviti je že samo koperskega okrajnega glavarja Schaffenhauerja, ki z vso doslednostjo prezira težnje slovanskega prebivalstva v svojem okraju in ki na vse korake od strani tega prebivalstva daje puhle nemške odgovore, katerih ne razume živa duša v celem koperskem okraju. Že samo postopanje tega vladnega organa kaže, koliko je pričakovati slovanskemu kmetu Istre od vlade. In vendar bi morala poseči država vmes v takih slučajih, kakor je trtna uš v Primorski. Povsodi, kjer je nastopila ta nesreča, daje država brezobrestna posojila, katerih polovico daje tudi dežela. A dežela dela v Istri izjemo, in to jedino radi tega, da bi si ne opomogel slovanski kmet in bi moral poginiti na korist ošabnim parazitom. In baš radi tega bi morala narediti država kakor mati vseh svojih narodov v Istri tudi izjemo in dati taka posojila brez ozira na hudomušnost deželne oblasti.

V tem pogledu so se storili že koraki in videlo se bode, ali je vlada avstrijska res prava mati svojih narodov, ali je samo — mačeha.

To je jedna gospodarskih ran, katero zaceliti bi bila najsvetejša dolžnost državni upravi, ker ista tudi od vseh svojih državljanov zahteva, da jej donašajo svoje dolžne prispevke, torej: dolg za dolg! In kako krivično bi bilo od vlade, ako bi si prebivalstvo moralo samo pomagati potom zasnov gospodarskih zadrug.

Kako pa postopa s slovanskim prebivalstvom v Istri avtonomna oblast, o tem bi se dali napisati folijanti. Kako postopa ta oblast za časa volitev v občinski, deželni in državni zastop, o tem so vsemu svetu znani gnjusni dokazi. Samo da bi Slovan ne prišel do pravice, da bi ne dobil svojih pravičnih zastopnikov v zbornicah, kujejo se najnesramniše mahinacije v času volitev, rabi se celo skrajna surovost in nasilstvo, samo da bi Slovan ne mogel izvesti svojega prava, vsled česar mora seveda navadno propadati in dobivati za svoje zastopnike kragulje, ki mu pijejo kri, mesto da bi delali za njega korist. Taki zastopniki se pojavljajo zdaj v puljski zbornici, kjer si mašijo ušesa pred slovansko govorico in se vedo skrajno razžaljivo nasproti onim zastopnikom Slovanov, katerih jim niso mogli iztrgati vkljub vsem svojim mahinacijam. A koliko je vredna avtonomna uprava v rokah Italijanov v Istri, o tem najbolje priča razpust občinskih zastopstev v Rovinju in Čresu in razdor v občinskem zastopstvu v Motovčinu.

Ti ljudje, mesto da bi gospodarili, samo politikujejo in včasih se prikaže še tudi kaka »rana« v občinskem premoženju in konec pesmi je razdor in razpust. No, v Rovinju so k sreči zmagali pri poslednjih obč. volitvah možje kmetske narodne stranke, kajti v II. razredu stranka renegata dr. Bartoliča niti ni postavila svojega kandidata in Bartolič, ta prodanec, se je zameril celo svojim gospodskim prijateljem, dočim pri zdravem kmetu že davno ni užival več nikakih simpatij. In tako se vse pojavlja, da je židovsko-iredentistiška klika zidana na samo laž in sleparstvo, kakor je laž in sleparija, da bi bila Istra kedaj italijanska dežela. In vendar se je drznil trditi v puljski zbornici italijanaš, da je Istra »zadnja vejica italijanskega drevesa« ter s tem hotel izreči svoje in svojih tovarišev mnenje, da Istra, kakor vse avstrijsko Primorje, mora še enkrat pripadati Italiji, samo zato, ker se v teh krajih govori tudi jezik italijanski. Ti ljudje po vsej sili tišče pod italijansko krono in zabavljajo čez Avstrijo, ako pa bi se zgodilo po njihovi želji, potem bi se slišali podobni vzdihom, ki prihaja

jajo iz sedaj lačne Furlanije in ki se glase: »Dokler smo bili še pod Avstrijo, smo imeli vsega zadosti, a zdaj stradamo in moramo hoditi k Avstrijcem služiti si kruha!«

Tako je z Istro.

Nadejati pa se je, da pride vendar dobri duh in reši to tlačeno, a pošteno slovansko prebivalstvo od židovsko-iredentistiškega sleparstva. Daj Bog, da se skoro uresniči to!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. februarija.

O položaju. Državni zbor se snide, kakor naznanja včerajšnji oficijozni »Fremdenblatt«, dne 15. marca. Ta dan se toraj prične zopet parlamentarno življenje. Vsak trezno misleč in za blagor Avstrije in njenih narodov vnet državljan mora želeti, da bi bilo to delovanje mirno in plodonosno. Toda politični vremenski proroki nam ne obetajo nič dobrega. Mrzlo, obilo padavine, nevihte, v državnem zboru novi viharji, iz Schönererjevega tabora nove ministerske zatočnice v zvezi z obstrukcijskimi pojavi, vse to nam obetajo politični meteorologi, ki bodo žal najbrže zadeli pravo. Nekaj podobnega je razvidno iz poročila ultranacionalnega »Grazer Tagblatt«, ki najodločneje zavrača trditev dunajske židjinje, da bo namreč prvim podpredsednikom v zbornici izvoljen grof Attems. Piše namreč doslovno: Za list, ki boleha na oficijoznih slabostih, je značilno, da prinaša to vest brez najmanjšega ugovora. Mi menimo, da je popolno izključeno, da bi v sedanjih notranjih političnih razmerah prevzel to mesto poslanec, ki naj velja za pristno nemškega zastopnika, in prepričani smo, da grof Attems nikakor ne namerava zlomiti nemške celokupnosti, ki hoče nadaljevati obstrukcijski boj, opozarjamo pa tudi na sklep deželnega zbora štajerskega, za katerega je glasoval tudi grof Attems in v katerem se izjavlja, da popreje ne nastopijo normalne parlamentarne razmere, dokler se popolno ne prekličejo jezikovne naredbe. — To dovolj jasno potrjuje zgoraj označeno mnenje.

Iz predarlskega deželnega zbora. Omenjali smo pred nekaj časom, da je ta dež. zbor vsprejel resolucijo, v kateri se najostreje obsoja taktika nemških kričadev v državnem zboru. Po deloma precej živahni debati o tej zadevi je izpregovoril deželni glavar najmanjšega deželnega zbora v Avstriji, šteje namreč le 21 poslancev, nastopne pomenljive besede: »V bodoče hočem postopati z večjo strogostjo; nikakor namreč ne maram, da bi se naš deželni zbor pogreznil na nivo državnega zbora«. V teh besedah, ki so se čule v deželni zboru najmanjše deželice, je le preveč britke resnice in pritrditi moramo besedam »Reichswehr«, ki pripomni: Veseli bomo, ako pripleza državni zbor zopet na nivo predarlskega deželnega zbora.

V šleskem deželni zboru je pokazala včeraj nemška večina, da ne mara ničesar slišati o kaki spravi mej slovansko in nemško narodnostjo in da hoče še nadalje vztrajati na dosednji slovanskemu prebivalstvu krivični poti. Na dnevnem redu je bil namreč predlog manjšine, ki ga je v ime svojih tovarišev stavil posl. dr. Stradil, v katerem se zahteva, naj se izvoli, kakor v moravskem deželni zboru, permanentni odsek, ki se bo tudi po zaključenju deželno-zborskega zasedanja pečal z vprašanjem, kako vrediti narodnostne razmere v Šleziji. Odsek pa, ki je pretresoval to zadevo, se je izrekel proti stavljenemu predlogu slovanskih poslancev, ki je bil tudi odklonjen z 21 proti 5 glasovom, akoravno sta ga najtopleje zagovarjala posl. Hruby in Michejda. Po tem slavnem činu nemške večine je izjavil, kakor se nam je včeraj sporočilo, posl. Swiezy v ime slovanske manjšine, da jih je dosedanje postopanje nemške večine popolno prepričalo, da šleski Slovani v deželni zboru zaman iščejo pravice na narodnostnem polju in da bode nemštvo še vedno pritiskalo z vso silo na manjšino. Vsled tega so torej prisiljeni ostaviti zbornico in se ne več udeleževati deželnozbornskih razprav. Po teh besedah so češki in poljski zastopniki zapustili dvorano. — V ime večine je sicer potem posl. Haase navidezno obžaloval ta dogodek, ob enem pa dokazoval svojim zvestim tovarišem, da

bi pomenil predlog manjšine razpad nemštva, Avstrije in kdove kaj vse. Konečno pa je zatrjeval, da bo večina tudi brez tega i nadalje »pravična« napram slovanskim težnjam, kakor je bila dosedaj. To se razumi! Ko bi hotela drugače biti pravična, namreč res pravična, bi bila gotovo glasovala za predlog manjšine. Tako so torej nemški kričarji znova pokazali, kako »ljuba« jim je ravnopravnost avstrijskih narodov, in kako »malo« jim je mari nemška hegemonija.

Rusija v zadevi krečanskega guvernerja. Pred nekaj dnevi nam je sporočil brzojav iz Carigrada vest, da je ruski poslanik v Carjem gradu v ime svoje vlade umaknil kandidaturu princa Jurija in dal sultanu na prosto, naj si sam izbere sposobnega kandidata, ki pa ne sme biti turški podanik. To je res velik korak nazaj v zahtevi Rusije, ako pomislimo, da je ravno ta malo poprej z vso silo delala za grškega princa. Ta korak pa ve tudi ceniti ostala Evropa in skoro vsi listi se lahkavo izražajo o njem. Ne samo berlinski listi, katerim se vidi na prvi pogled, da se zelo boje zamere pri turškem sultanu, in ki so dosledno pisali proti kandidaturi grškega princa Jurija, marveč vsi drugi oficijozni in poloficijozni listi hvalijo čin ruske vlade, ki ga je storila očitvidno le radi ljubega miru. Ta popustljivost dokazuje, kako je Rusija vneta za mirovno politiko, in je voljna, ker ne pritrdijo v njeno zahtevo nekateri sebične velevlasti, doprinesiti tudi to žrtev samo radi tega, da ohrani dosežanje sporazumljenje mej velevlastmi. Nekateri politiki sicer obžalujejo, da se je sedaj Rusija odrekla vsakemu prvenstvu v tej zadevi, toda to naposled ni tako budo, ker se bodo velevlasti itak posvetovala o sultanovem kandidatu in izrekle konečno sodbo.

Republika Transvaal je izvolila te dni svojega predsednika za nadaljno petletno dobo. Izvoljen je, kakor smo že omenili, že v četrtič dosedanji predsednik Pavel Krüger, in sicer z 18.421 glasovi. Dobil je torej nad dve tretjini glasov. V manjšini sta ostala Burger in Joubert. Krüger je star sedaj 73 let in je v njem nekako vtelešena vsa zgodovina transvaalske republike. Prvikrat je bil izvoljen predsednikom leta 1883, drugič 1888 in tretjič 1893. S to novo izvolitvijo se je pokazalo; da so Burje vedeli dobro preprediti vse nakane Rhodesa, Jamesona in njih sodrugov.

Socijalne stvari.

Delavska stanovanja.

Kakor otok sredi morja, stoji v mestu Kopenhagen sredi med visokimi palačami za-se majhen del mesta, ki je v primeri z bližnjimi krasnimi stavbami jako preprost; zdi se, kakor bi izviral iz starih časov. In vendar ne obstoji ta mestni del ravno dolgo. Tako-le je nastal:

V Kopenhagnu je svetovno znana tvornica za stroje, kjer dela veliko število delavcev. Na nekem zborovanju teh delavcev je sprožil jeseni l. 1865 zdravnik dr. Friderik Ulrik misel, da naj bi osnovali nekako zvezo, ki bi gradila delavska stanovanja. Naloga je bila velikanska, misel jako drzna. Velik del delavcev, ki so stanovali doslej v nezdravih, zaдуhlih hišah v prenapolnjenih okrajih, naj bi se preselil v zdrave, dostojne prostore, siromaki, ki nimajo svojega doma, naj bi prišli iz temnih zakotij, kjer vlada vedna nezadovoljnost in bolezen, v stanovanja, kamor bi imela tudi solnce in čisti zrak pristop. Delavci, ki so živeli doslej kakor nomadi, naj bi postali meščani, ki bi lahko imenovali košček zemlje in hišico svojo lastnino.

Misel sama na sebi je bila precej drzna, bila je pa tudi naravnost neizpeljiva, če se pomisli, da ni apeloval dr. Ulrik niti na milosrčnost bogatinov niti na državno pomoč, da bi dosegel namen. Sredstva delavcev samih naj bi pripomogla k njih blaginji.

Člani, ki so pristopili k zvezi, so se zavezali, da bodo plačevali vsak teden po 25 krajcarjev. Ko bi se nabralo na tak način nekoliko glavnice, bi se nakupilo zemlje ter se zidale majhne, k večjemu za dve delavski družini zadoščujoče hišice z majhnim vrtom. Ko bi bile hiše dozidane, bi si jih člani zveze po žrebu med seboj razdelili, in tisti, ki bi hišo dobil, bi plačeval potem znatno najemnino.

In vendar so to izključno majhni ljudje, ki tukaj stanujejo: delavci, ki si morajo služiti svoj

kruh po tvornicah in delavnicah, rokodelci, nižji uradniki i. t. d. Saj stanovanja tudi niso ravno velika: dve ali tri sobe, kuhinja in kar ravno mora biti. A jedno je, kar najdemo po teh stanovanjih, to so srečni, zadovoljni ljudje, katerim se vidi na obrazih zadoščenje, da so si mogli z lastno pridnostjo in varčnostjo pridobiti, ta sicer mali, a lastni dom. Srečni ljudje, ki so se mogli na sebi prepričati o resničnosti starega pregovora: »Lastno ognjišče je vredno zlata«.

Tako so postali delavci lahko hišni posestniki. To društvo pa naj bi nikakor ne bilo kako loterijsko podjetje, kjer bi oni delavci, katerim ni bila sreča mila, izgubili svoje krajcarje. Nasprotno, vse, kar je kdo plačal udnine, ostane njegova lastnina, in kdor iz katerega koli vzroka izstopi iz društva, dobi ves denar nazaj, in kdor je ostal društvu deset let zvest, ta dobi denar z obrestmi in obrestnimi obrestmi nazaj.

Leta 1867. je štelо društvo 220 članov, in jasno je bilo, da tedenski doneski jednega leta pri tolikem številu članov še niso mogli veliko izdati. Vendar so začeli takoj zidati delavske hiše, in ta srčnost je pridobila društvu novih prijateljev, in še pred početkom l. 1868. se je število članov več kakor podvojilo.

Meseca sušca 1869. so dosegli prvi tisoč udov, sušca 1871 drugi, sušca nastopnega leta že četrti tisoč. Prosinca 1884. so našli 12.643 članov, in od tedaj je naraščaj vedno večji.

Tako se je torej osnovalo dne 20. novembra 1865 delavsko stavbeno društvo, h kateremu je početkom pristopilo 300 oseb, izključno delavci omenjene tvornice. Toda, kakor je vsak začetek težak, tako je bilo tudi tukaj. Mnogi, ki so menda mislili, da bodo takoj prvi hip dobili lastno hišo, so videli, da to ni kar precej, in so zopet izstopili iz društva; čez nekaj mesecev jih je bilo le dve tretjini. To je bil prvi in jedini neuspeh, kar obstoji društvo, in ta neuspeh je le blagodejno vplival, ker je imelo na ta način društvo lepo priliko, da pokaže, kaj vse lahko stori. Tako so bile vse neizpeljive nade že v začetku odstranjene, in to je bilo ravno društvu neizmerne koristi.

Z naraščanjem članov so objednem rasli tudi dohodki, ki so kmalu znašali tisoče in stotisoče. Z dohodki vred je pa rasla tudi delavnost. Iz prvih posameznih hiš je nastal cel del mesta z več tisoči delavskih družin. Zadnja leta se sezida povprečno 50 hiš vsako leto.

Starejše od društva sezidane hiše so bolj v sredinji mesta, dočim so novejše nekaka za sebe odločena naselbina, ki leži v neposredni bližini nekega jezera, v prijaznem, jako zdravem delu mesta. Prav zanimivo je, če kdo obiše to skupino hiš. Značaj jednonadstropnih stavb sicer ni ravno raznoličen, vendar pa ni nikakor jednoličen, zlasti, ker je pred vsako hišo ličen, majhen vrtiček. Ljudje obračajo vso svojo skrbnost na to, da goje ta mali košček svoje zemlje, in povsod vlada natančna čistost. Skozi čisto okno, okrašeno z zelenimi in cvetočimi rožami in bliščeče belimi zagrinjali nam zre nasproti sicer preprosto, toda čedno in prikupljivo pohištvo.

Med delavskim ljudstvom v Kopenhagnu je postala že kar navada, da so člani tega stavbinskega društva. Toda tudi drugi ne zaostajajo, in marsikteri delodajalec povzroči s svojim pristopom, da se vpišejo v društvo vsi pri njem službujoči delavci. Celo danski prestolonaslednik plačuje vsak teden kot reden član svojih 25 nov.

Tedenski koledar.

Nedelja, 13. febr.: 2. predpepel. Katarina Ric; evang.: O sejalcu in semenu. Luk. 8. — Ponedeljek, 14. febr.: Valentin m. — Torek, 15. febr.: Favstin in Jovita mm., Trp. G. N. — Sreda, 16. febr.: Julijana d. — Četrtek, 17. febr.: Kancijan m. — Petek, 18. febr.: Simon šk. — Sobota, 19. febr.: Julijan de Bon. Alb. — Lunin spremen: Zadnji krajec 14. febr. ob 1. uri 33 min. zjutraj. — Solnce izide 15. febr. ob 7. uri 7 min., zaide pa ob 5. uri 21 min.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. februarija.

(Za vzajemno delo.) Sinoči se je vršila prva skupna seja deželnih poslancev obeh slovenskih strank v deželni hiši. Poročevalec kluba katoliško-

narodnih poslancev, kanonik Kalan, je prijavil v obširnem poročilu vzroke za spravo in smisel sprave, označil stališče svojega kluba nasproti ponujenim pravičnim pogojem kluba narodne stranke ter z ozirom na te pravne pogoje podal nov načrt za spravo. Poročevalec narodnega kluba je bil župan Hribar. Razprava je bila zelo živahna. Večinoma v vseh točkah doseglo se je sporazumljenje; glede nekaj važnejših spornih točk si je pridržal klub narodne stranke pravico, da se o njih pred končnim sklepom še sam posvetuje. Dogovorjeno je, da o končnih sklepih obvesti klub naših poslancev ter da naj bo prihodnja in sklepna seja obeh klubov prihodnji terek.

(Novi čin grških slovnofobov.) Iz Gradca, 11. svečana. Vse, kar se po nemško lazi in hodi v Gradcu, tekmuje med seboj na vse pretege v izbruhih sovraštva nasproti Slovanom. Dozdaj so se v tem oziru odlikovali zasebniki, zlasti oni, ki prisegajo na nepokvarjeno nemstvo besnosti in nestrpnosti. »Grazer Tagblatt«, v zadnjem času so se pridružili temu protislovanskemu gibanju tudi javni funkcionarji kot taki in pa razni zastopi. Profesor zgodovine na tukajšnjem vseučilišču dr. Zwiedeneck je nedavno trdil v predavanju, da niso vsi avstrijski narodi enakopravni in enakovredni in tudi ne smejo postati! Oni dan je rektor našega vseučilišča profesor Thaner v deželnem zboru imel govor, ki bi delal celo Wolfu čast, govor, čegar jedro je govornik sam izrazil z besedami, da bi se Nemec ponizal s svojega visokega kulturnega stališča že s tem, če bi se učil kaknega slovanskega jezika!! Danes se je v deželnem zboru razpravljalo o dijaških nemirih in njih vzroku, ki je baje prepoved praške policije, da namreč dijaštvo ne sme nastopati v društvenih znakih. Ker bi se javno mnenje vendar-le pomirilo, ker bi meščanstvo hrbet obrnilo hujskačem, ako bi izvedelo resnico, zato se je resnica skrbno prikrivala. Povdarjalo se je neprestano, da se ona prepoved tiče nemškega dijaštva v Pragi, a nikdo ni hotel pristaviti, da velja ista prepoved tudi za češke dijake! Tako se razburjenost čedalje bolj širi, tudi trezno misleči meščani so začeli v sled lažnjivih poročil tukajšnjih listov sanjati o strahovitem barbarizmu avstrijskih Slovanov in jih od srca sovražiti. Pa ne samo Slovane same, tudi one, ki se še upajo semtertje črhiniti kako besedico v našo obrambo. — Tako se je v včerajšnji seji občinskega sveta soglasno vsprejel predlog gospoda poslanca Jožefa Feichtingerja, naj se izreče »Grazer Tagblatt-u« zaradi njegovih resničnih poročil o tukajšnjih dogodkih javna graja in skrajno naziranje, ker je resnica sovražnica grškega nemstva! V isti seji se je vsprejel tudi sledeči predlog dr. Neckermann-a: »Občinski svet deželnega stolnega mesta Gradca odločno protestuje proti ustanovitvi »Narodnega Doma« v našem mestu, ker vidi v tem napad na narodno posest grških Nemcev, hotno motenje narodnega miru (!) in nepotrebno izzivanje skoro izključno (!) nemškega prebivalstva v glavnem mestu. Ob jednem izraža upravičeno nado, da se ne najde nihče v Gradcu, ki bi hotel dati svoje posestvo v pospeševanje slovenskih teženj!« Ta predlog, ki se je vsprejel soglasno (naši krščanski socijalisti so tudi srečno prijadrali v jedino zveličavni zaton Wolfovega nemstva; najbrž posnemajo svoje dunajske somisljenike!) je sam ob sebi sila zanimiv, ker dokaj jasno osvetljuje naše razmere. Gradec bodi skoro izključno nemški! Na vsak način, ako se odšteje dobro tretjino vsega prebivalstva, ki se še zaveda svojega slovanskega, pred vsem slovenskega pokoljenja. Dasi se je neprestanemu hujskanju posrečilo ljudstvo tako zbesniti, da vsakega obsiplje z vsemi nemškimi surovostmi in žalitvami, kdor si še upa javno izpregovoriti slovansko besedo, vendar se pritožuje današnji »Tagblatt«, da se še vendar čuje slovanske govornice več nego je neobhodno potrebno. Predlog nam pa tudi jasno priča, kako potreben bi bil »Narodni Dom« v Gradcu. Slovani so zdaj popolnoma izključeni od vseh zabav v Gradcu, ako nočejo zatajiti svoje narodnosti, sami jih pa tudi ne morejo več prirejati, kakor so jih običajno do letos, ker za slovanske veselice ni več dobiti prostorov v Gradcu! In vendar upajo mestni očetje v svoji zaslepljenosti, da si bo kar 30.000 Slovanov dalo kratiti najprimitivnejše pravice v stolnem mestu dežele, katere tretjina je slovenska. Kak krik bi bil po vsem božjem svetu, ako bi si kaj sličnega drznili

samo namigniti ljubljanski občinski zastop, kjer je Nemcev komaj sedmino, v celi deželi komaj petdesetino. Mi smo trdno prepričani, da se žilavi možje, ki so že stavili nalog v Gradcu zgraditi Slovanom mirno zavetišče, ne bodo dali oplasiti, upamo, da v kratkem izgotove vse načrte in zbero potrebno gradivo, potem store tudi naši poslanci v državni zbornici svojo dolžnost, naj Mihelj cvili in laja, kolikor mu drago.

(Z Dobrave pri Kropi) se nam piše: Pri nas se je te dni ustanovila kmetijska podružnica za domačo faro in šteje že blizu 30 udov, kar je prav veselo za maloštevilno faro. Vso zaslugo za ustanovitev ima g. Filip Pogačnik, veletržec in absolvirani gojenec kmetijske šole na Grmu. — Zajedno se snuje »kat. izobraževalno društvo za može in mladeniče«. Ker je tudi med mladeniči veliko zanimanje za društvo, zato si obetamo lepih sadov! Glasila se bo tudi domača pesem. Če še povem, da sta za našo faro cerkev dva nova stranska altarja v delu pri mojstru — podobarju Vurniku, da bo temeljito prenovljen veliki altar in takisto prižnica in krstni kamen, menim, da bi naši požrtvovalni Dobravci, če bi znali latinski, lahko rekli: Ecce, nova facimus omnia! Čast taki fari!

(Napovedba osebne dohodarine.) V dopolnitev naše notice o napovedbi čistega katastralnega dohodka v št. 29 »Slovenca« objavljamo po želji tukajšnjega finančnega ravnateljstva nastopno: V krogih avstrijskih kmetovalcev prevladuje mnenje, da namerava finančna uprava iz obstoja čistega katastrskega doneska v 250 gld. presegajočim znesku sklepati na davku zavezani (obdavčljivi) dohodek od več kot 600 gld. in proglasiti posestnike takih dohodkov kot napovedbi (fasijski) podvržene. Tu se gre očitno za napačno razlaganje one svoječasnno obilo obravnane, ravno vsled nujne želje agrarskih zastopnikov v izvršitveni predpis vsprejete določbe, namreč da se kmečki posestniki, kateri nimajo drugačnih dohodkov, kakor iz svoje zemljiške posesti, ki jo obdelujejo sami, ako ne presega katastrski čisti donos njih zemljišč in zemljišč njih skupno prirejenih družinskih udov vkupnega zneska 250 gld., ne smejo vsprejeti v spisek oseb, o katerih se domneva, da so dolžne plačevati osebno dohodnino. — Ne glede na to, da niti vsprejem vseh zemljiških posestnikov z višjim katastrskim donosom v označeni spisek ni kategorično zaukazano, tudi vsprejem kake osebe v ta spisek nikakor še ni smatrati kot odločba glede dohodninske dolžnosti. V členu 41 izvršitvenega predpisa se ta spisek imenuje izrecno kot pripravljalni pripomoček za bodočo priredbo, in se odločba glede dohodninske dolžnosti pridržuje cenilni komisiji. — Cenilni komisiji pa je istotako v členu 55 izvršitvenega predpisa dano navodilo, da ima pri cenitvi vselej za podlago jemati dejanski donesek zemljišča, naj bode že ta višji ali nižji kot katastrski donesek. — Tega, da kmečkim zemljiškim posestnikom v zakonu podeljena pravica odbitka dolgovnih obrestij davkov in drugih bremen v ravno isti meri pristojna, kakor vsem drugim po zakonu prizadetim osebam, ravno tako ni treba posebej omenjati, kakor tudi tega ne, da veljajo v §§ 173. in 174. določene olajšave (oziroma na stan družine in na posebne razmere, ki kratijo plačilno zmožnost) tudi na kmečke zemljiške posestnike. Kar se slednjič tiče fasijske dolžnosti, se ta upira po § 204. tega zakona praviloma še le na davku podvrženi 1000 gld. presegajoči dohodek.

(Iz Medvod) 9. febr. Ob krasnem zimskem vremenu slavili smo danes predstavljenega novega velečastnega gospoda župnika Brenceta. Cerkveni govor imel je prečastni gospod kanonik in okrožni dekan Flis. V dovršenem govoru slikal je delovanje duhovnega pastirja in dolžnosti župljanov do njega. Sv. mašo služil je novi gospod župnik, a streglo mu je pet sobratov. Tudi pevci rešili so častno svojo nalogo.

(Iz Križev pri Trzišču.) 10. februarja. Pretečeni teden poslovil se je od nas ljubljani gospod kapelan Jožef Volc. S težkim srcem smo se ločili, saj je bil skoro štiri leta pri nas in si je pridobil s svojim ljubeznivim in prijaznim nastopom srca vseh faranov. Bil je res zvest duhovni pomočnik ranjcega našega očeta gosp. Ksaverja, to posebno, ko so ga moči vedno bolj zapuščale. Od smrti župnika Wohinca, t. j. od Binkošti do prihoda no-

vega gospoda župnika Porente je oskrboval sam faro. Poleg tega ni pozabil drugih naših potreb. Bistril nam je um in blažil srce s knjigami farne knjižnice. Pogrešalo ga bode naše »katoliško izobraževalno društvo«, katero se je lepo razcvetilo in posebno našim rokodelcem obilni sad prinašalo. Pogrešali ga bomo mi, boritelji za lepe gorenjske planine. Hvala vam od vse fare za ves trud in dobrote! Božji blagoslov naj Vas spremlja tudi na novem mestu, in spomnite se včasih tudi Vaših Križanov.

(Zdravje v Ljubljani) od 30. januarja do 5. februarja: Število novorojencev 15, mrtvorojencev 2, umrlih 22; mej njimi za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 3, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je 5 tujcev in 12 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatino 1, za tifuzom 1, za oslovskim kašljem 2, za vratico 1.

(Pri Kovorskem mostu) se je pa sedaj bolezen na bolje obrnila; kajti sedaj je — zamrznil. Nekateri možje so se zakleli, da se ne bodo nikoli po njem peljali in ne šli. Ko napoči pomlad, bodo svoj sklep prav lahko držali, ker se bo — odtajal. Pač veseli smejo biti naši trije cestni odborniki, ki so se tako odločno upirali ves čas. Nasproti pa leze »upokojenemu« cestnemu načelniku Česnovemu oču »zlat križec«, ki bi se tako lepo ujemal z »zlato glavico«, in o katerem so tako lepo sanjali in ga mislili s slavnim mostom zaslužiti, o ta križec leze ob enem z mostom vedno bolj v Bistrico. To je žalosten konec vseh onih, kateri v javnem delovanju na škodo drugih svoje časti in koristi iščejo. Jednako mostu razpada pred kratkim tako slavno »Brnovo kraljestvo« in razpadele je nemčursko-kapitalistična okrajna cestni odbor. In k temu je mnogo pripomogla neustrahena in neupogljiva značajnost vrlih gorenjskih mož. Le tako naprej!

(Novega katekizma »sreduja« izdaja) je posla. Drugi natis izide koncem mesca marca tega leta »Mali« in »Veliki« novi slovenski katekizem sta še na razpolago.

(Iz Škofje Loke.) Dne 10. t. m. zvečer je v škofjeloskem kapucinskem samostanu po daljši, mučni bolezni umrl brat Rajmund Puncuh; rojen v Vitanju na Štajerskem l. 1838. posvetil se je redovniškemu stanu l. 1865. ter od takrat v več samostanih zvesto in natančno v duhu sv. Frančiška oskrboval odločena mu opravila. Vsem znanec in prijateljem bodi ranjki priporočen v blag spomin in pobožno molitev. Pogreb je bil danes popoldan. Mir njegovi duši!

(Pastirski list premilostljivega kneza in škofa lavantinskega o češčenju angeljev.) Te dni je izšel krasni pastirski list o češčenju angeljev in posebno o češčenju sv. Mihaela. Ta pastirska in poučna poslanica govori o angeljih in njih slavnem vodniku, kar se to tako redko zgodi in bi se moralo vendar večkrat zgoditi, zlasti sedanje dni, ko se svet odvrča od duševnih in nadnaravnih stvari in se obrača do tvarinskih, se udaje materijalizmu. Namerava pa to, da bi verniki »utrdili svoje zaupanje do angeljev varuhov in se vneli v vzvičavnem češčenju in pobožnosti do sv. Mihaela.« Najprej govori o bivanju angeljev. Angelji so. To zahteva že »dovršenost vesoljnega sveta«, kakor pravi angelj šole, sv. Tomaž Akvinski; v bivanje takih bitij so verovali pogani; spričuje isto »katekizem katekizmov«, sv. pismo in uči sv. cerkev. Naloga angeljev je, da so posli in poslanci božji. Angelji imajo živo sočutje za srečo in nesrečo človeškega rodu, zato so se prikazali o stvaritvi; so bili delavni zlasti ob odrešenju in bodo sodelovali o zadnji sodbi; so družbi in posameznemu zvesti angelji varuhi; nosijo naše molitve in naša zaslужenja, sploh naša dobra dela pred prestol božji. Zato pa je naša dolžnost častiti jih, zaupati vanje, posnemati njih sveti vzgled. — Potem govori poslanica posebej o češčenju sv. nadangelja Mihaela; zasleduje češčenje od prvih časov krščanstva do zadnje dobe; češčenje skupno vzhodnim in zapadnim deželam; omenja, kako je pospešila to češčenje posebno po Laškem in po vsej zapadni cerkvi prikazen sv. nadangelja na gori garganski v Apuliji; opisuje bolj natanko sloveče svetišče gargansko, ki je v njem lansko leto 31. majnika služil sv. mašo tudi prem. knez in škof sam; dalje govori o češčenju sv. Mihaela po Nemškem, po Avstriji, v

lavantinski škofiji. Priporoča tudi bratovščino sv. Mihaela. Naposled lepo razlaga ime sv. Mihaela: Quis ut Deus, — Kdo kakor Bog! in opominja vse vernike, naj z vso prisrčnostjo, katere so zmožni, časte najmogočnejšega izmed angeljev, nebeškega glasnika in poslanca, neumrljivega junaka in prvoboritelja za vsako dobro reč, da »Bog miru stare nagloma satana pod našimi nogami!«

(Letošnji postni pastirski list) za ljubljansko škofijo izide prve dni prihodnjega tedna.

(Iz Dobropolj.) V zadnjem času sta umrla tukaj dva moža, ki sta bili znani osebnosti precej na okrog. — Dne 3. februarja je umrl Jožef Hrovat — Kodrič iz Hočevja. — Dne 10. februarja pa glasoviti Jožef Prelesnik p. d. »Cesar«, čigar življenje je bilo zelo burno. O njem kroži po deželi polno pripovedk.

(V koroškem dež. zboru) je posl. knez Orsini Rosenberg dne 10. t. m. stavil in utemeljeval predlog, naj se sklene adresa na cesarja. Predlog so podpisali vsi poslanci in izvolil se je adresni odsek 5 članov. V ta odsek sta izvoljena tudi mil. g. knezoškof in slovenski poslanec Muri. — V včerajšnji seji so nacionalci pokazali pravo lice. Artur Lemiš je grdo napadal mil. g. knezoškofa povodom debate, da naj dež. odbor dovoli 250 gld. za popravo cerkve sv. Jerneja v Brežah. — Čuje se, da nacionalci vladnega predloga o upeljavi veronauka na višji realki v Celovcu tudi sedaj ne bodo sprejeli. Govori se, da hočejo ostati v tem vprašanju dosledni »do zadnjega« in Koroški ohraniti »čast«, da ostane tudi znaprej najliberalnejša deželica Avstrije.

(Celovško nemško dijaštvo.) Iz Celovca, dne 10. februarja. Večkrat sem vam že poročal o nezdravih, gotovo ne veselih pojavih v tukajšnjem srednješkolskem dijaštvu. Ti pojavi so čim pogostejši in žalostnejši in med nje je všteti tudi ples, ki jih napravlja »zavedno nemško« dijaštvo pod patronanco profesorjev. Tako imajo »nemški zgornji realci« plesni venček pod patronanco soproge realčnega vodje. Tiskana vabila pravijo, da se ta ples vrši »am 19. Hornung 2011 n. g. Z.« (nach germanischer Zeitrechnung). Tako vabijo na ples dijaki. — Tudi gimnazijci imajo svoj ples. Ko so se v Ljubljani zbirali dijaki v resne nauke, koliko komedij niso ž njimi uganjali profesorji, kako so jih kaznovali, a v Celovcu?! Plešejo ž njimi! — Visokošolci razsajajo, srednješolci po »nemško« plešejo, — a stariši te in one dostikrat z res krvavo prisluženi novci preskrbujejo! Lep pogled imamo v bodočnost, ko se nam tako kaže mladina, — pravijo, da »up boljše bodočnosti«.

(Velezanimiva sodna obravnava) se je vršila pretekle dni v Oaklandu v Kaliforniji. Zatoženec, tožnik, velika večina prič in en odvetnik, M. Roland Grandy, so bili gluho-nemi. V sodni dvorani je vladal največji molk, ker se je govorilo le z gestikulacijami. Ubogi sodniki, ki so morali slediti tem debatam!

(Sejmi po Slovenskem od 14 do 19 febr.) Na Kranjskem: 14. v Dobu, na Dobravi, v Št. Lambertu, Razdrtem, Zerovnici in Višnji Gori; 15. v Šmartnem pri Litiji; 17. v Kotredežu. — Na slov. Štajerskem: 14. v Brežicah, Ponkvi, Središču, Žavcu in v Sevnici; 17. v Šoštanju. — Na Primorskem: 14. v Palmi, Črnikalu pri Kopru; 15. v Vidmu (2 dni).

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) ima v pondeljek 14. t. m. (ne 17., kakor je bilo v »Vestniku« pomotoma naznanjeno) svoj V. redni občni zbor in sicer v spodnji kavarni »Narodnega doma«. Na dnevnem redu je ogovor načelnikov, tajnikovo in blagajnikovo poročilo ter raznoterosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Člani se vljudno vabijo.

(Za veliko »Slavčevo maskarado«) katera se vrši jutri v »Narodnem domu« pod naslovom »Velika slavnost na Bledu«, so dela dovršena. Posebno krasen je veliki prospekt z blejskim jezerom, otoško cerkvijo in vasjo »Pod gradom«, istotako krasno in veličastno je vrejena velika veranda, katera stoji tik ob jezeru, poleg verande pa veliki čoln za godbo. Ker so tudi druge dekoracije, tako razni slavołoki, kažipoti, občinski napisi, promenadno šetalisce, gostilne itd. zares originalni, imajo vhodi in dvorana uprav čarobno lice. Začetek maskarade je ob 7. uri. Vstopnice dobivale se bodo jutri celi dan v »Narodnem domu«.

(Slovensko bralno društvo v Škofji Loki) vabi k veselici, katero priredi v nedeljo, dne 18. svečana t.l. Vspored: Čevljar — baron. Šaljiva igra v treh dejanjih s petjem. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Udom 20 kr., neudom 30 kr. za osebo. — K tej veselici vabi najuljudnejše odbor.

(Vabilo k občenemu zboru slovenske posojilnice v št. Jerneji na Dolenjskem), ki bo dne 27. febr. 1898. leta ob polu četrti uri popoldne v šolskem poslopju. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Račun načelstva in poročilo nadzornika. 3. Volitev načelstva in nadzornika. 4. Nasveti.

(Občni zbor kmetijskega bralnega društva v št. 11 ju) v Slov. goricah vršil se je v nedeljo dne 23. m. m. Bil je izvanredno dobro obiskan, iz česar se dá povzeti, da se obmejni Slovenci vedno bolj zavedajo in spoznavajo svoje dobri kajajoče se jim volkove v ovčji obleki. Za l. 1898 izvolil se je sledeči odbor enoglasno: gg.: posestnik Fr. Thaler, predsednik; zač. dekan Matija Kelemina, podpredsednik; učitelj Janko Urlep, tajnik; poštar Karol Swaty, blagajnik; Fr. Körner in Fr. Cimperc pa odbornika. Ker se bode letošnje leto povsod slovesno obhajala 50 letnica vlade presvitlega cesarja, tudi naše majhno društvo ne misli izostati. Sklenilo se je torej na predlog predsednika, to slavnost slaviti s posebno veselico. Odstopivši odbor je dobro gospodaril, kajti od svojega obstanka ima društvo prvokrat prebitek; v to pripomogli pa so izvanredni dobrotniki in odborniki sami. Pokrili so namreč vezanje knjig in druge manjše društvene izdatke iz lastnega žepa. — Za te podpore izreka občni zbor dobrotnikom in odstopivšemu odboru iskreno zahvalo, ter prosi za daljno blagonaklonjenost.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju.) Povodom viadarske petdesetletnice Njega veličanstva presvitlega cesarja pristopil je društvu kot ustanovnik s petdeset goldinarji veleč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan, ravnatelj v Avgustineju itd. na Dunaju. Dalje so društvu darovali: Slavna mestna občina ljubljanska 25 gld. (Ta je prva in edina občina, ki je društvu pristopila kot ustanovnica uže leta 1892.) Slavna posojilnica v Brezicah 15 gld.; v Bovecu: g. Alojzij Sorč, c. kr. poštar, 2 gld.; v Celju so darovali gg.: Dr. Jos. Serbec, deželni poslanec, odvetnik itd., 5 gld., dr. Juro Hrašovec, odvetnik, 2 gld., dr. Josip Vrečko, odvetnik, 2 gld., veleč. g. Rančigaj, vikar 2 gld.; v Čadramu: veleč. gg.: Jurij Bezenšek, kn. šk. svetnik, župnik, 2 gld., Vid Janžeković, kaplan, 1 gld. 50 kr.; v Črnomlju: g. Ant. Kupljen, c. kr. notar, 3 gld.; v Celovcu: g. B. C. Rossbacher, trgovec, 2 gld.; v Cirknem: Veleč. g. Iv. N. Murovec, dekan, župnik, 2 gld.; v Dobrodo: veleč. gosp. Anton Bratina, vikar, 1 gld. 10 kr.; v Drazgošah: g. Fr. Boncelj, župni upravitelj, 1 gld. 50 kr.; na Dunaju: gg. dr. Jos. Jel-nec, vzgojev., 5 gld., dr. Janko Pajk, c. kr. prof., 5 gld.; Anton Globočnik plem. Sorodolski, c. kr. vladni svetnik, 10 gld., dr. Vladimir plem. Sorodolski, c. kr. viši fin. svetnik v finančnem ministerstvu, 6 gld., visokorodni gosp. Josip baron Schwegel, excelenca itd. 5 gld., Franc. Lastavec, vzgojevalec, 5 gld., Matej Bavdek, c. kr. racuaski revident v pok. (društ. ustanovnik), 5 gld., Viljem Schramek, inženir c. kr. drž. železnice, 3 gld., Jakob Urbanija, c. kr. poštni kontrolor, 3 gld., dr. Janko Lenoch, dvorni in sodni odvetnik, 2 gld.; v Gorici: g. dr. Tuma Henrik, odvetniški kandidat, 5 gld.; v Gornjem Gradu: g. Anton Svetina, c. kr. notar, 2 gld.; v Gradcu: g. Fr. Hrašovec, c. kr. sodnik v p., 3 gld.; v Grizah: g. Jakob Janežič, posestnik, 5 gld.; v Idriji: g. Vinko Kolšek, c. kr. notar, 10 gld., Franc Ks. Goli, trgovec, 2 gld.; v Konjicah: g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik, 5 gld.; v Ljubljani: gg. dr. Jernej Suppanz, ces. svetnik itd. (društveni ustanovnik), 10 gld., Maks Pleteršnik, c. kr. profesor, 5 gld., dr. Andrej Kuhar, notarski kandidat, 3 gld., Dragotin Žagar, deželni blagajnik, 3 gld., Jos. Martinak, c. kr. deželni sod. svetnik, 5 gld., Rajmund Perušek, c. kr. profesor, 2 gld., Viktor Rohrman, trgovec, (društveni ustanovnik), 2 gld., dr. Janko Babnik, c. kr. sodni tajnik, 5 gld., Ivan Murnik, c. kf. svetnik, dež. poslanec itd., 5 gld.; v Laškem trgu: g. Juro Merzel, dež. uradnik, 50 kr.; v Litiji: gospica Amalija Jenko, 1 gld.; v Ljutomeru: veleč. g. Ivan Skubala, dekan itd., 1 gld.; v Marenbergu: g. Martin Kocbeh, c. kr. notar, 3 gld.; v Mariboru: gg. Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj, 3 gld., B. Jentl, zasebnik, 2 gld. Václav König, lekarničar, 2 gld.; v Novakih (Gorisko): veleč. g. Jos. Kosec, kurat, 1 gld. 50 kr.; v Negovi: veleč. g. Alojzij Sganec, župnik, 1 gld.; v Novem mestu: gg. Andrej Vojska, c. kr. sodni nadsvetnik v pok., 1 gld., dr. Jakob Schegula, odvetnik in župan, 2 gld., gospica Hermína Seidl, 1 gld. 50 kr.; v Polzeli: veleč. g. Jože Atteneder, župnik, 1 gld.; v Peravi (pri Beljaku): veleč. g. Simon Bauer, župnik, 2 gld.; v Ptuj: g. dr. Fr. Jurtela, deželni poslanec, odvetnik itd., 5 gld.; v Rečici (Štajarsko): veleč. g. Stefan Pivec, kapelan, 1 gld.; v Razboru (Štajarsko): veleč. g. Franc. Klepač, župnik, 1 gld. 51 kr.; v

Reki (pri Laškem trgu): g. Jernej Froha učitelj, 1 gld. 50 kr.; pri sv. Benediktu (v Slovenskih Goricah): ve. g. Frančišek Zmazek, župnik, 2 gld.; v Ribnici (na Stajarskem): ve. g. Fr. Hrastelj, župnik, 5 gld.; v Solčavi (na Stajarskem): ve. gosp. Miloš Šmid, župnik itd., 2 gld.; v Stille-friedu (Niže Avstrijsko): veleč. g. dr. Michael Mogolič, župnik, 5 gld.; v Svetinjah: vleč. g. Ivan Bohanec, župnik, 1 gld.; v Velikovecu (na Koroškem): ve. g. Janez Wieser, dekan itd. 3 gld., g. dr. Jurij Kulterer, odv., 1 gld.; v Zireh (Krajsko): nabral je gosp. Makso Božič, pravnik 10 gld. 70 kr., katere so darovali: Vč. g. Jos. Vidmar, župnik, sl. odbor bralnega društva, Jak. Kavčič, M. Lenger, I. Kavčič, A. Rožič, V. Legat (po 1 gld.); L. Božič, G. Demšar, Fr. Mohovne, Z. Božič, R. Božič, M. Frölich (po 50 kr.), več gg. še 70 kr. — Za toliko blagih darov bodi najiskrenejša zahvala. Društvo podpira letos že 51 revnih velikošolcev. V 4 mesecih je bilo razdeljenih: v gotovini 294 gld. 1133 obednic po 25 kr. = 283 gld. 25 kr., skupaj torej 577 gld. 25 kr. Vsak, kedor more, spomni se bednih slovenskih velikošolcev na Dunaju. Darove hvaležno sprejema: Vč. g. Franč. Jančar, monsign. papeški, častni kanonik, župnik nemškega vit. reda, Dunaj, I. Singerstr. 7.

Darovi.

Jeranova dijaška miza: Neimenovan iz Javorja 3 gold. — G. Iv. Hladnik iz Goč 5 gold. — Iz zapuščine pokojnega gosp. Fr. Tavčarja, ekspozita pri Sv. Joštu, 37 gld. 9 kr. — G. Fr. Kregar, župnik v Javorjah, 3 gld. — Bog plačaj!

Telefonična in brzojavna poročila.

Gradec, 12. februarja. Predlog nemške večine v deželnem zboru, da poslanci izgubé mandat vsled abstinence, je danes propadel, ker so Slovenci in konservativci zapustili dvorano.

Dunaj, 12. febr. Ker nemški nacijonanci toliko hujskajo proti češkemu učnemu jeziku veronauka v ljudskih šolah dolenjeavstrijskih, objavlja „Vaterland“ inspirovan članek, v katerem dokazuje, da ima jedino cerkev pravico določevati jezik za pouk krščanskega nauka, kakor ima sploh ona glede veronauka vse pravice. Tudi ima jedino cerkev določevati, kedaj se je dogovarjati glede tega z državo, ki pa nima nikdar pravice, da bi sama odločevala učni jezik za veronauk.

Dunaj, 12. februarja. Predavanja so prenehala tudi na slikarski in kiparski akademiji, ker so se tudi nju gojenci pridružili drugim štrajkujočim dijakom.

Dunaj, 12. februarja. Dunajsko mesto povodom 50 letnice cesarjeve napravi bolnico za otroke ter dovoli v ta namen milijon gld., osnuje zavarovalnico za življenje, starost, in rentno ter v to da pol milijona gold., mesto podpiše primerno svoto za zgradbo jubilejne cerkve, se udeleži jubilejne razstave, razsvetli mesto itd. V to se zboru dovoli kredita 800.000 gld.

Dunaj, 12. febr. Deželni zbor je izvolil v včerašnji seji adresni odsek dvanajstih članov.

Gradec, 12. febr. V tovarni za izdelovanje železniških voz je pričelo štrajk 950 delavcev. Povod stavki je dal odpust dveh delavcev.

Praga, 12. februarja. Adresni komisiji je izročil poročevalec dr. Kramar svoj načrt za adresno. Ta načrt se še jutri objavi.

Brno, 12. febr. V deželnem zboru se je vršila včeraj precej burna šolska detata. Vložil se je tudi predlog, v katerem se vlada pozivlja, naj ukrene potrebno glede ustanovitve skladišč in raznih gospodarskih zadrug.

Levov, 12. febr. Včeraj je umrl državni poslanec vitez Horodyski.

Zagreb, 12. febr. Dež. zbor je vsprejel deželni proračun v tretjem branju. Zatem se je vnela zelo burna razprava o predlogu imunitetnega odseka radi izročitve posl. Tuskana in dr. Mazuranića. Nastopilo je več govornikov na obeh straneh. Desnica je ostavila dvorano.

Umrlí so:

10. februarja. Alojzija Eggenberger, zasebnica, 75 let, Jurčičev trg 2, otrpnenje pluč.
10. februarja. Jera Miheva, kajžarica, 65 let, Illova 4, pljučnica. — Martin Lovšin, mizar, 30 let, Poljanska cesta 57, pljučna tuberkuloza.
V hiralnici:
9. februarja. Ivan Smerke, gostac, 35 let.

Tržne cene v Ljubljani
dné 12. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	12 80	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	8 80	Surovo maslo,	85
Ječmen,	6 80	Jajce, jedno	25
Oves,	6 50	Mleko, liter	10
Ajda,	8 60	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telečje	62
Koruza,	6 50	Svinjsko	64
Krompir,	2 80	Kostrunovo	40
Leča, hktl.	12	Piščanec	55
Grah,	12	Golob	16
Fižol,	10	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	98	Slama, 100	1 78
Mast,	72	Drva trda, 4 kub. m.	7 20
Špeh svež,	66	„ mehka, 4 „	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
11	9. zvečer	742 2	-6 0	sl. szah.	jasno	
12	7. jutraj	742 8	-6 6	sl. svzh.	skoro jasno	0 0
	2. popol.	743 5	-9 2	„	jasno	

Srednja včerašnja temperatura -6 2°, za 5 6° pod normalom.

110 1-1

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati in dobrotnica, gospa

Josipina Zdešar

danes ob 3. uri zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previdena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče, v 41. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ranjce bode v nedeljo, dne 13. februarja ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Glincah.

Svete maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Drago ranjco priporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin in molitev.

Na Glincah, dne 12. februarja 1898.

Žalujoči ostali.

Karol Pleiweis, notarski substitut, javlja potrjim srcem v svojem in v imenu svojih otrok Mirka in Olge ter vseh sorodnikov, da je njegova preljubljena, nepozabljiva soproga, gospa

Olga Pleiweis roj. Ploi

dné 9. svečana v Velikem Lošnji po dolgi bolezni, previdena s svetimi zakramenti, v 28. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage ranjce prepeljalo se bode v Ptuj, kjer se bode v ponedeljek, dne 14. svečana, ob polu štirih popoldne preneslo s kolodvora na tamošnje pokopališče k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v torek, dne 15. svečana, v glavni in mestni cerkvi v Ptuj.

V Ljubljani, dne 11. svečana 1898.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

ki je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri želočni kislini, škrofeljnih, krvicah, otoku šlez itd., in ravno tako pri kataru sapnika in oslovem kašlju. (Dvornega svetnika Löschnerja monografija o Giesshübl Sauerbrunn.) 1-7

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih speerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Dobro izurjen oženjen

cerkovnik

105 1-2

ob enem rokodelec išče službe.
Več pové upravništvo „Slovenca“.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, isto-tako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.

232 100-93

Dragotin Pečenko,

mizarski mojster v Ljubljani, Rimska cesta 10,

uljudno naznanja prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da je pričel samostojno izvrševati 572 20-20

mizarski obrt.

Ob enem se priporoča najtopleje v naročila na vsakovrstna stavbinska in pohištvena mizarska dela, katera bodo izvrševal povsem natančno iz dobro osušenega mehkega in trdega lesa po dobremu delu primerni ceni.

Kanarčki.

Fini pristni harški žlahtni žvrgolivci.

837 10-10 (Echte Harzer Kanarienvogel.)

razpošiljam s povzetjem po 4, 5, 6 in 8 gld. jednega, v osmih dneh poskusnje ga tudi zamenjam; samice istega rodu po 1 gld., s šopico po 1 gld. 50 kr. Jamčim za vrednost in živi dohod. Pri vprašanjih prosim pisмено znamko priložiti.

Srečko Tomažič,

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 33.

Da se preprečijo vse prevare, imam od-slej to oblastveno registr. varstveno znamko.

Jedino pristen

BALZAM

(Tinctura balsamica)

dobavlja na debelo in na drobno samo oblastveno koncesionirana in trgovinskodno protokolirana

tovarna balsama

lekarnarja

A. Thierry-ja

v Pregradi pri Rogatecu.

Pristen samo s to trg. sodno

registrovano zeleno varstveno znamko.

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zako-109 (24-1) nitim varstvom vzorec.

Najstarejše, najpreizkušenejše, najcenejše in najreel-nejše ljudsko domače zdravilo za prsne in pljučne boli, kašelj, izmečke, krč v želodcu, manjkanje slasti, slab okus, slabo dišečo sapo, kolcanje, zgago, vetrove, zaprtost telesa itd., za notranjo in vnanjo porabo proti zobobolu, gojitju v ustih, ozeblini, opeklinami itd. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: Tovarna balzama lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatecu.

Cena franko za vsako poštno postajo Avstro-Ogerske je z zabojem vred:

12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone, 60 " 30 " 13 kron.

V Bosno in Hercegovino 30 novč. več. Ponarejalce in posnemalce, kakor tudi prodajalce takih falsifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal sodnim potom.

Lekarna
angelja varuha

Jedino pristno

Centifolijsko mazilo

(balzamsko mazilo iz rože centifolia).

Najkrepkejšje vlažno mazilo sedanjosti. Velike antiseptične vrednosti. Posebno vnetji nasprotnega učinka. Pri vseh še tako starih vna-njih bolih, škodah in ranah gotov uspeh. — vsaj najmanj zboljšanje in olajšanje bolečin pro-uzrojoče.

A. Thierry-ja
v Pregradi.

Manj nego dve škatljici se ne razpošiljati; raz-pošilja se jedino le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska. Cena s poštino, voznim listom in zavojem itd. na 2 lončka 3 krone 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neučinkujočih ponarejanj in prosim natanko na to paziti, da je na vsa-kem lončku vžgana zgornja varstvena znamka in firma „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“. Vsak lonček mora biti zavit v navodilo za uporabo, katero ima to varstveno znamko. — Ponarejalce in posnemalce mojega jedino pristnega centifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalce falsifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: Lekarna angelja varuha in tovarna balzama A. Thierry v Pregradi pri Rogatecu.

Razpošilja se brezizjemno le proti poprejšnjemu na-274(20-1) kazu ali proti povzetju zneska.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u,
podobarju in pozlatarju

Domača umetnost!

Podobarski i pozlatarski
ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 32-34

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila na izdelovanje

oltarjev

iz lesa v poljubnem slogu,

kipov

in
svetniških soh

iz gipsa, kamna, lese-nih itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučib, župnije Zálinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dela svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.

505 52-29

Josip Novak, župnik.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 6

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči teto dnij. Cene so najnižje.

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija

tvrdke

503 22

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s ka-tedralnim steklom ali s svinčnem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zaja-mčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinejšega dela. — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zra-čala, steklo v ploščah, svetiljke, po-dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8,
poleg Alojzijevejšca

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najna-tančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev na 764 15

iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Koledar katol. tiskovnega društva

za l. 1898, namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. Neudom stane lepo vezan gld. 1-20.

Premišljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celoga leta. — Spisal o. Brunon Vermyse, duhovnik D. J.; preložili lavantinski bogoslovci. — I. zvezek (od 1. prostinca do 30. rožnika) velja broš 1 gld 50 kr., po pošti 10 kr. več. — Drugi del izide okoli Velike noči.

500 52-29

Preč. duhovščini
vjudno priporočam
svojo delavnico

slikarijo na
steklu,
zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarjo

Ed. Stuhl

v Gradcu,
Annenstrasse 35.

Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, razstopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejenjekoštij. 725 20-8

Cena steklenici je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovolji paziti.

239 3 Osrednje skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“ VII, 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen

v
zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih
s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 naj-bolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrdki, toraj nastavljeni le jedna omara.

Kot sveža in pristna semena, tvrdke Edmund Mauthner (Budimpešta, Andrassystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvirne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Koncem februarja in marca.

Prostor za posejatev: 25-30 cm oddaljenost vrst

10 cm v vrsti.

Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

1898

Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.

Saatweite: 2-3 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.

Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse druge obleke.

Precastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-3

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1896 kron 157,805.340 —
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1896 28,670.916 —
Izplačtilive zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900 —

Mej letom 1896 je društvo izdalo 8761 polie z glavnico 80,577.950 —
Prospekte in tarife na podlagi katerih izdaja družba polie, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

651 (12-4)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v villi nasproti Narodnemu domu.

Štev. 34.

89 2-2

Razglas.

V gozdni drevesnici v Gradišči pri Ljubljani se bode oddalo letošnjo pomlad okoli 3 milijone sadik dvoletnega črnega bora po 1 gld. 50 kr., 280 000 sadik belega bora po 1 gld. 70 kr., 450 000 triletnih smrekovih sadik po 1 gld. 90 kr., in 150 000 dvoletnih macesnovih sadik po 2 gld. 50 kr. za vsacih tisoč drevesec, pri čemur so všteti že troški za izkopavanje in zavijanje drevesec v mah in slamo, eventualno tudi v zaboje in za prevažanje drevesec do kolo-dvorov, oziroma do poštnega urada v Ljubljani.

Zglasila prejema do konca meseca svečana t. l. c. kr. deželno gozdno nadzorstvo v Ljubljani.

Zglasilom je priložiti istočasno dotični novčni znesek.

C. kr. gozdno nadzorništvo za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 23. januarja 1898.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1 (v Knezovi hiši)

obrestuje hranilne vloge po

68 6-3

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, kojega zadruga sama za vložnike plačuje, na kar se občinstvo opozarja.

Uradne ure vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Prednaznanilo.

Usojava si slav. občinstvu uljudno naznanjati, da bodeva otvorila z dném 15. svečana t. l.

na Dunajski cesti št. 5 (Fröhlich-ova hiša)

veliko zalogo dvokoles (biciklov).

Imela bodeva v zalogi le kolesa najboljšega sistema ter se bodeva potrudila svoje p. n. naročnike v vsakem oziru najbolje postreči.

Tudi bodeva vsprejemala vsa v to stroko spadajoča popravila, katera se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Za obilna naročila se priporočata

z odličnim spoštovanjem

92 3-3

Bolinec & Majcen.

Dobiva se povsod.

C 745 36-13

Sarg's Kalodont

Naibolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zguba, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludevika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8 459 10-4 96 10-3

Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljkatve zajamčene. 724 4-3

E. Zbitek-ov v Novi Štiti pri Olomucu

zavod za izdelovanje stekleno-mozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Rešnjem Telesu. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII.; priznanja katol. teolog. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd.

Št. 4896.

Razglas.

106 1-1

Pri podpisnem mestnem magistratu vršile se bodo zaradi oddaje spodaj navedenih raznih del in dobav, ki jih bode pri zgradbi novega poslopja zaklada meščanske imovine izvršiti, nastopne javne pismene ponudbene razprave, in sicer:

Za debavo

1. umetnih ključarskih in nadrobnih ključarskih del;
2. železnih koloturanih zatvornic in
3. pleskarskih del

dne 21. februarja t. l.;

4. kamenskih cevij in
5. za vodovodna instalacijska dela pa

dne 22. februarja t. l.

vsakokrat ob 10. uri dopoldne. — Pismene ponudbe, v katerih je navesti posamezne cene in na njih podstavi preračunane skupne svote, izročiti je zapečaten s 5% vadijem, ki se naj ravna po preračunjenih skupnih zneskih, do določene ure pri mestnem stavbnem uradu, kjer so tudi potrebni načrti, proračuni, izvršitveni pogoji in drugi pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na upogled razgrnjeni. Na ponudbe, katere ne bodo povsem določilom razpisa ustrezale, ali na take, katere bodo prekasno vložene, se ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 7. februarja 1898.

Št. 1064.

Razpis.

69 3-3

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrož. zdravnikov na Kranjskem:

1. v Bohinjski Bistrici z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
2. v Kočevski Reki z letno plačo 800 gld.;
3. v Litiji z letno plačo 600 gld.;
4. v Velikih Laščah z letno plačo 700 gld.;
5. v Vipavi z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru

do 20. februarja 1898

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se pa bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 24. januarja 1898.

Kdor gospodov lastnikov kónj spomladi potrebuje lepo, angleško

konjsko opravo s komatom

ali krasno, ogersko

konjsko juker-opravo,

naj se kar obrne na podpisanega in si tako naroči.

Ravnotam je bogata zaloga izgotovljenih prodajalniških in drugih konjskih oprav. Popolna jahalna oprava za civiliste in vojake, sedla, uzde, brzde itd, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Velika zaloga bičev, ločnih bičev, jahalnih palio in jahalnih bičev, tudi s srebrnimi okovi.

Kdor bi potreboval za potovanje močnih, lepih kovčegov ali torblo, naj si že sedaj naroči in se taki na zahtevo tudi pri meni izdeljujejo.

Za gospode tovarnarje in posestnike mlinov priporočam močna jermena za stroje iz najboljšega ljubljanskega in inozemskega usnja, katero imam vedno v zalogi.

P. n. občinstvo opozarjam, da sem v desetih letih v prvih dunajskih in budimpeštanskih tovarnah in delavnicah pridobil si toliko prakse, da zamorem takoj z vsakim tekmovali, tako da ni nikomur potrebno finih stvari si naročevati za drag denar od drugod, ker se take stvari dobé pri meni ceneje ter bolj elegantno in bolje izdelane, ker je pri meni vse ročno delo.

Vse poprave sedel, jermenov, torblo in galanterije iz usnja se izvrše naglo in ceno. — Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pričakujoč prav obilnih naročil in nalogov, bilježim velespoštovanjem

Fran Primožič, jermenar,

Sv. Petra cesta št. 34, Ljubljana.

33 15-9

884 13-1

Ferdinand Prinoth,

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko,

zavod za cerkveno kiparstvo iz lesa,

se priporoča preč. duhovščini za napravo

podob svetnikov, Kristusa

na križu, vzbuknjenih križevih

potov, altarjev, božjih gro-

bov itd. najfinejšega dela.

Kipi svetnikov iz lesa, v olj-

natih barvah, z zlatimi robovi

v velikosti 80 100 120 140 160 180 200 cm

stanejo gld. 22 33 48 65 82 107 140

Obširni ceniki zastoj in franko.

Otvoritev gostilne.

Zahvaljujoč se za dosežanje zaupanja naznanjamo svojim
čl. gostom in slavnemu občinstvu sploh, da sva se s svojo
gostilno preselila

na Turjaški trg št. 1

v novo hišo „Katoliške družbe“.

Točiva izvrstna ter pristna **dolenjska, štajarska in**
istrijska vina, pa znano **Kozlerjevo cesarsko pivo**.
Vsakega postreževa z okusnimi, gorkimi in mrlimi jedmi.

Na razpolago imava tudi snažno uravnane **sobe za**
prenočevanje.

V mnogoštevilnih obiskih se priporočava

Andrej in Ana Zalar.

784 24-13

S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tudi tesarska dela.

Delavnica kleparskih, ključarskih,

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi

cerkvene svetilnice ali stalnice

dve po 793 13

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine

22, 24, 28, 32 gld., iz tempaka 40, 50 gld.,

obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8,

10 gld.

pušice z zvončki

za pobiranje miloščine, iz kositarja po

1-50 gld., iz medenine 5 gld.

štedilna železna ognjišča

vsa železna in tudi razna za vzdlati.

!!Pokrivanje zvonikov!!

Barva ne zvonikov

napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Razne želez. ograje, vrata, omrežja za pokopališča id.

Stotisočero

družin vsak dan

posebno

rado pije

Kathreiner-

Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino
Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker
pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova
sladna kava, izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in
otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreiner-
jevo“ kavo ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

Živijo!

Slavnemu p. n. občinstvu in prečast. duhovščini uljudno
naznanjam, da izvršujem

ključavničarski obrt

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, osobito
pa za napravo

štedilnih ognjišč, ograj itd.

po kolikor le mogoče najnižjih cenah.

Ako kdo cenjenih naročnikov ne more priti osebno
k meni, blagovoli mi poslati dopisnico in pridem takoj sam
k njemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Janez Smolè,

ključavničar.

(61) 10-5

Opekarska cesta št. 11 v Ljubljani.

Liniment. Capsici compos.

231 7 iz lekarn **Richter-jeve v Pragi**

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 707 39-18

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Dunajska borza.			
Dné 11. februarija.		Dné 10. februarija.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	162 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 35 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 „ — „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 45 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 „ 50 „
Avstrijska krónska renta 4%, 200 kron	102 „ 85 „	4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 „ 70 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 45 „	Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 „ 75 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 50 „	Dunavske vravnave srečke 5%	131 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	935 „ — „	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	364 „ 25 „	Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „
London vista	120 „ 10 „	4% kransko deželno posojilo	98 „ 30 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 77 1/2 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 80 „
20 mark	11 „ 76 „	Priporitne obveznice državne železnice	226 „ — „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 53 „	„ „ južne železnice 3%	185 „ 85 „
Italijanski bankovci	45 „ 25 „	„ „ južne železnice 5%	127 „ 60 „
C. kr. cekini	5 „ 67 „	„ „ dolenjskih železnice 4%	59 „ 50 „
		Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 35 kr.
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	167 „ — „
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 „ — „
		Rudolfove srečke, 10 gld.	26 „ 75 „
		Akcijske srečke, 40 gld.	79 „ — „
		St. Genois srečke, 40 gld.	79 „ 50 „
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 „ — „
		Ljubljanske srečke	22 „ 75 „
		Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161 „ 75 „
		Akcijske Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3445 „ — „
		Akcijske tržaškega Lloyd, 500 gld.	430 „ — „
		Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	80 „ 25 „
		Splošna avstrijska stavbinska družba	109 „ 75 „
		Montanska družba avstr. plan.	148 „ — „
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 „ — „
		Papirnih rubljev 100	127 „ 25 „

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk,
izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega za-
znamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimernejše s poštami nakaznicami pri vseh c. in kr.
poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzelle 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.